

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 6

*Pracownicy i Polscy Rolnicy
Pracownicy i Rolnicy
Pracownicy i Rolnicy*

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SPÓŁKA AKCYJNA
SOCIÉTÉ FERMÈRE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILÉSIE.

CHORZÓW I G. ŚL.

RYNEK, L. 915.

TELEFON 409-01

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZ. AMONU

Z KOPALN. KRÓL, BIELSZOWICE, KNURÓW"

ADR. TELEGR. SKARBOFERME CHORZÓW

POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK, WYDAWANY PRZY POPARCIU MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU
ORAZ MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA I REF. ROLN., KOMUNIKACJI, POCZT I TELEGRAFÓW

WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU:

	STR.		STR.
PRZEMÓWIENIE PANA MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU DR. ROMANA GÓRECKIEGO W KOMISJI BUDŻETOWEJ SENATU	191	HANDEL:	
BUDŻET I INWESTYCJE — J. RAKOWSKI	194	KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	199
KRONIKA GOSPODARCZA: Z MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU.	196	KOMUNIKACJA I TRANSPORT.	200
SPRAWY GOSPODARCZE W IZBACH USTAWODAWCZYCH		Tranzyt niemiecki przez Pomorze — B. K.	
GÓRNICZTWO I PRZEMYSŁ:		ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	201
HUTNICZTWO	198	KRONIKA TYGODNIOWA:	
ROLNICTWO	198	PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	202
Plan parcelacyjny na rok 1936 — M. D.		TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ	202
		SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
		RYNEK DEWIZ I PAP. PROCENTOWYCH	202
		Z BANKU POLSKIEGO.	203

Od Wydawnictwa

Spowodu trwającego w dalszym ciągu strajku drukarskiego zeszyt niniejszy wychodzi—podobnie jak zesz. 6 — w znacznie zmniejszonych rozmiarach i z kilkudniowym opóźnieniem, przyczem ogłoszenia z konieczności wykonane są sposobem kliszowym.

PRZEMÓWIENIE PANA MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU Dr. ROMANA GÓRECKIEGO NA KOMISJI BUDŻETOWEJ SENATU¹⁾

Przy rozpatrywaniu budżetu Ministerstwa Przemysłu i Handlu bardzo wiele uwagi poświęca się zagadnieniu naszego handlu zagranicznego. Jest to zupełnie zrozumiałe, gdy się weźmie pod uwagę doniosłą rolę, jaką w naszej gospodarce narodowej odgrywa wymiana towaru polskiego organizmu gospodarczego z zagranicą. Rozwój tej wymiany posiada dla nas duże znaczenie z punktu widzenia rozwoju produkcji rodzimej — tak rolniczej, jak i przemysłowej, jako też z punktu widzenia ostatecznego salda tych obrotów.

Aktywność naszego bilansu handlowego stanowi od dłuższego czasu przedmiot naszych wysiłków, a to ze względu na ważną rolę, jaką ta pozycja odgrywa w naszym bilansie płatniczym. Wiemy, że począwszy od IV kwartału 1929 r. nasza wymiana towarowa wykazuje saldo dodatnie. Rok

ubiegły zamknęliśmy również saldem dodatnim w sumie zł 65 miljn. w porównaniu z zł 176 miljn. w 1934 r.

*
*
*

Nasz handel zagraniczny w 1935 r. walczył z wciąż wzrastającymi trudnościami i w chwili obecnej nic nie wskazuje, żeby trudności te mogły się zmniejszyć. Mimo oznak pewnej poprawy konunkturalnej, które dają się zauważyć na świecie, obrót międzynarodowy jest w dalszym ciągu krępowany przy pomocy wysokich ceł, reglamentacji, trudności administracyjnych oraz utrudnień dewizowych. Cechą charakterystyczną polityki handlowej w okresie kryzysu stało się — wbrew usiłowaniom Ligi Narodów — zwalczanie kryzysu przez poszczególne państwa na własną rękę i całkiem odmiennymi metodami. Wszyscy wprawdzie teoretycznie uznają, że ostateczne pokonanie trudności gospodarczych nie jest możliwe bez ko-

¹⁾ Wygłoszone dn. 14 lutego 1936 r. Poza przytoczonym tekstem, dotyczącym handlu zagranicznego, Pan Minister poruszył szereg spraw, związanych z budżetem.

ordynacji wysiłków w drodze szerokiej akcji międzynarodowej, dążącej do restytucji liberalizmu w obrocie światowym — liberalizmu, który jest warunkiem samego istnienia systemu, zwanego gospodarką światową. Jednakowoż niepowodzenie światowej konferencji gospodarczej w Londynie wykazało, że akcja taka jeszcze nie może być przeprowadzona. Rozwój polityki gospodarczej poszczególnych państw wyklucza koordynację wysiłków na płaszczyźnie szerszej. Można to uważać za objaw w wysokim stopniu ujemny i utrudniający poprawę ogólną, jednak objaw ten istnieje i prawdopodobnie pozostanie jeszcze przez czas dłuższy.

Sytuacja gospodarcza Polski jest oczywiście jedynie miarodajnym dla nas czynnikiem, określającym kierunek całej naszej polityki gospodarczej, więc i polityki w dziedzinie obrotu międzynarodowego. Cele tej polityki polegają na rozwoju wszystkich naturalnych możliwości produkcyjnych — zarówno w dziedzinie rolnictwa, jak i przemysłu; na dalszej unifikacji naszego obszaru gospodarczego, który pod względem geopolitycznym przedstawia wszelkie cechy jednolitości, lecz na skutek niepomyślnych wydarzeń dziejowych był przez czas dłuższy rozerwany; na rozwoju w drodze współpracy międzynarodowej możliwości zbytu nadwyżek naszej produkcji, które nie mogą być ulokowane w kraju, oraz na zapewnieniu sobie dowozu tych surowców i artykułów gotowych, które nie są w wystarczającym stopniu produkowane w kraju; na ustaleniu stosunków trwałych i bezpośrednich nie tylko z krajami sąsiadującymi, lecz i najbardziej oddalonymi od nas rynkami — albowiem stwierdzić można, że już obecnie niema na świecie kraju, któryby nas nie interesował pod względem gospodarczym; wreszcie na rozwoju w związku z tem naszej polityki portowej i żegludowej na tym niewielkim odcinku naszej granicy, który słusznie nazywamy naszą wspólną granicą z całym światem. Powyższe cele związane są nierozdzielnie z działalnością polityczno-gospodarczą każdego rządu polskiego. Zmiany mogą zachodzić jedynie w metodach ich realizacji, które zależne są nie tylko od nas samych, lecz i od sytuacji światowej, która obecnie przedstawia się w ten sposób, jak to określiłem na początku.

W dziedzinie polityki handlowej zagranicznej tradycyjnie najważniejszą rolę odgrywała klauzula największego uprzywilejowania. Klauzula ta była związana z samym faktem istnienia i rozwoju gospodarstwa światowego jako całości, w której poszczególne obszary odgrywały role części składowych, ściśle ze sobą związanych. Jasne jest, że jeżeli K. N. U. jest odpowiednikiem objawu powszechności handlu międzynarodowego, to z chwilą, gdy handel ten zaczyna zanikać i jednolity organizm gospodarki światowej objawia dążenia rozpadowe, z chwilą, gdy znaczenie poszczególnych obszarów i ich samodzielność zaczynają wzrastać, następuje zmierzch tej klauzuli. Polska, jako obszar gospodarczy, który dopiero zdobywa należne mu miejsce na świecie, jest w wysokim stopniu zainteresowana w utrzymaniu, względnie osiągnięciu równych warunków konkurencyjnych ze wszystkimi krajami, oraz w spro-

wadzeniu potrzebnych jej towarów na jednakowych warunkach ze wszystkich gospodarczo najbardziej dogodnych rynków. Wobec tego już w pierwszych naszych traktatach przyjęliśmy K. N. U., która w obrocie międzynarodowym oznacza to samo, co równość. Łączymy na własne siły i niechętnie patrzymy na wszelkiego rodzaju przywileje czy utrudnienia, które tę równość wypaczają. Jednakowoż powszechny prąd do indywidualizacji stosunków między poszczególnymi obszarami gospodarczymi nie może pozostać bez wpływu na metody naszej handlowej polityki zagranicznej. Dlatego zwłaszcza w ostatnich latach nasza polityka traktatowa, pozostając w zasadzie na terenie K. N. U., zmuszona jest jednak dążyć we wszystkich zawieranych na nowo układach do uwzględnienia zasady bilateralności, czyli do wyciągnięcia wszystkich konsekwencji ze specyficznych cech naszego stosunku z każdym poszczególnym kontrahentem. Coraz większą rolę w polskiej polityce traktatowej zaczynają odgrywać układy celne, kontyngentowe i w ostatnich czasach układy, zapewniające przydział dewiz dla naszego eksportu. We wszystkich naszych traktatach postanowienia ogólne zajmują obecnie mniej miejsca niż postanowienia, regulujące indywidualnie stosunek z danym państwem. Stale uzupełniamy nasze dawne traktaty umowami dodatkowymi, mającymi na celu taką właśnie indywidualizację. Ponadto zawieranie krótkoterminowych układów dodatkowych, obejmujących nieraz jedną tylko większą transakcję, staje się coraz bardziej częstym objawem. W okresie przed kryzysem wszystkie umowy były do siebie podobne; w niektórych państwach istniała nawet tendencja do opracowania powszechnych formuł dla każdego zagadnienia traktatowego, które mogłyby służyć do regulowania stosunków ze wszystkimi kontrahentami. Obecnie poszczególne umowy handlowe stają się coraz bardziej do siebie niepodobnymi. Poprzednio istniało dążenie do zawierania umów na czas dłuższy, co z punktu widzenia ogólnych zasad handlowych, a zwłaszcza w handlu międzynarodowym — jest niewątpliwie korzystne. Obecnie umowy handlowe winny być dostosowywane do zmiennych warunków konjunktury i polityki gospodarczej w każdym poszczególnym państwie, z czego wynika ich krótkoterminowość, na którą się uskarża handel międzynarodowy.

W naszym obrocie międzynarodowym największą rolę wciąż jeszcze odgrywa Europa, z której w 1935 r. przywieźliśmy (w/g wartości) 65.6% naszego importu, a do której poszło 84.6% naszego eksportu. Od stosunków z Europą zależy całkowicie dodatnie saldo naszego bilansu handlowego, gdyż kraje pozaeuropejskie, dając nam 34.4% naszego przywozu, w wywozie odbierają zaledwie 15.4%. Zwłaszcza, kiedy chodzi o artykuły rolnicze, Europa pozostaje dla nas — i niewątpliwie pozostanie przez czas dłuższy — głównym rynkiem zbytu. Toteż w naszej polityce traktatowej zwracamy bardzo dużą uwagę na kraje europejskie, z którymi robimy układy przeważnie pod kątem widzenia zabezpieczenia eksportu rolniczego. Tak więc do umów, zawieranych pod kątem widzenia rolniczego, należą umowy: z Anglią, Austrią, Belgją, Czechosłowacją, Hiszpanją, Ho-

landją, Niemcami i Szwajcarią. W umowach z innymi krajami, jak np. z Danją, Francją, Grecją, Norwegią, Szwecją i Włochami, interesy eksportu rolniczego odgrywają w każdym razie pierwszorzędną rolę — jeśli nie posiadają, jak w poprzednich wypadkach, znaczenia prawie wyłącznego. Nastawienie to jest zupełnie naturalne, gdyż w dobie obecnej eksport rolniczy posiada dla nas znaczenie nie tylko z punktu widzenia handlowego, lecz i z punktu widzenia utrzymania możliwie znośnego poziomu cen na artykuły rolnicze wewnątrz kraju — w drodze usunięcia dezorganizujących rynek wewnętrzny nadwyżek.

Samo przez się rozumie się, że wysuwając na pierwszy plan interesy eksportu rolniczego, nie możemy zaniedbywać również i interesów eksportu przemysłowego. Chodzi tu nie tylko o takie artykuły, jak węgiel, produkty naitowe i wyroby hutnicze, które oddawna odgrywają w naszym wywozie rolę pierwszorzędną, lecz i o eksport gotowych wyrobów przemysłowych, który wciąż jeszcze jest rozwinięty niedostatecznie. Będę w dalszym ciągu przeprowadzał ściśle badania nad warunkami tego eksportu i we wszelkie możliwe sposoby ułatwiał jego dalszy rozwój. W dziedzinie eksportu drobnicowego istnieje dotychczas, niestety, dość bierny stosunek naszych sfer gospodarczych. Bierność ta winna być przełamana w pierwszym rzędzie własnym wysiłkiem zainteresowanych sfer, przyczem dużą wagę przywiązuje do akcji samorządu gospodarczego oraz związków branżowych.

Struktura naszego handlu zagranicznego w szeregu ubiegłych lat wykazuje z małymi wahaniami poprawę: w przywozie wzrasta udział surowców, zmniejsza się natomiast przede wszystkim przywóz artykułów spożywczych; udział w przywozie grupy wyrobów gotowych naogół maleje — mimo to, że grupa ta, stanowiąca z konieczności obiekt przetargów w umowach z krajami silnie uprzemysłowionymi wzamian za koncesję dla naszego wywozu przede wszystkim rolniczego, może przejściowo zyskiwać na znaczeniu w ramach ogólnego przywozu. W okresie rozwoju naszego handlu zagranicznego od 1929 r. do 1935 r. udział artykułów spożywczych spadł z 12.2% do 11.3%, udział wyrobów gotowych z 48.8% do 37.3%, natomiast udział surowców i półfabrykatów wzrósł z 41.8% do 51.1%.

W wywozie — w ramach tego samego podziału grupowego — osiągnęliśmy również pewną poprawę strukturalną. Naogół wzrasta udział wywozu artykułów spożywczych przy równoczesnym zmniejszaniu się znaczenia wywozu zwierząt żywych. W coraz większym stopniu np. przetwory mięsne i niektóre artykuły hodowlane zastępują wywóz trzody chlewnej w stanie żywym. W r. ub. wywóz tych artykułów i przetworów osiągnął udział 29.3% w ogólnym wywozie, podczas gdy w 1929 r. odsetek ten stanowił 25.4%. W tym samym okresie udział w wywozie zwierząt żywych zmalał z 8% na 2.9%. Wywóz surowców i półfabrykatów wynosił w 1929 r. 47%, w 1935 r. zaś 45% ogólnego wywozu; wywóz wyrobów gotowych powiększył się z 19.6% w 1929 r. do 22.6% w 1935 r., zawdzięczając to m. in. wzrostowi wysyłek na rynki zamorskie.

Wywóz na rynki europejskie, mimo swojego wielkiego znaczenia, o którym mówiłem poprzednio, staje się coraz trudniejszym, wobec wzrastających ograniczeń przywozowych w poszczególnych państwach. Zachodzi więc potrzeba zwiększenia wysiłków przy wywozie na rynki pozaeuropejskie. Jakkolwiek procent naszego wywozu na te rynki, który wynosi, jak wspominałem wyżej, w 1935 r. 15.4% wywozu ogólnego, może się wydać nieznacznym, to należy wspomnieć, że jeszcze w 1933 r. wywoziliśmy poza Europę zaledwie 7.8%, a w 1929 r. zaledwie 4.7%. Wysiłki w kierunku dalszego rozwoju eksportu zamorskiego będą oczywiście nadal kontynuowane. W szczególności: będę dążył do rozbudowy stosunków traktatowych z państwami zamorskimi; w chwili obecnej są w opracowaniu np. umowy z Afryką Płd. i z Australią.

Obok korzyści, jakie dla wywozu przynosić muszą przeprowadzane negocjacje z poszczególnymi państwami, prowadzone są równoległe prace nad poprawą jakości wywożonego towaru, w szczególności w dziale produktów rolnych. W szerokiej skali niezbędnych pomocy dla eksportu stosowane jest kryterjum znaczenia wywozu danego artykułu dla dochodu narodowego, ciągłości eksportu, jakości towaru, stopnia jego uszlachetnienia, wpływu netto dewiz po potrąceniu wydatków w walutach obcych za przywóz surowców, bądź środków pomocniczych i kosztów transportu.

Dziedziną, która wymaga wiele jeszcze wysiłków, aby eksport nasz był należycie obsłużony, jest kredytowanie eksportu oraz wykorzystanie w tym kierunku gwarancji eksportowych. Tutaj jest wiele jeszcze do zrobienia, i na to zagadnienie zamierzam w najbliższym czasie zwrócić baczną uwagę.

Udoskonaleniu muszą ulec nie tylko towary, wysyłane zagranicę i środki, stosowane dla wzmoczenia tego eksportu, lecz również wzmocniony być musi element kupiecki, zajmujący się handlem eksportowym. Napływ do handlu zagranicznego nowych i młodych sił jest koniecznością, o ile wysiłki nasze mają zasługiwać na miano ekspansji handlowej. Podjąłem inicjatywę praktycznego szkolenia młodzieży, kończącej studia handlowe, i zleciłem samorządowi przemysłowo-handlowemu opracowanie norm, według których udzielane byłoby corocznie stypendja dla znacznego zastępu kandydatów, udających się na bezpłatne praktyki zagranicę do przedsiębiorstw, nastawionych na handel międzynarodowy. Szczególnie dziedzina handlu zamorskiego wymaga u nas zasilenia w element ludzki. Rozwój solidnej inicjatywy przedsiębiorczej w tej dziedzinie handlu jest niezbędny. W tym kierunku będę popierał każdy poważny wysiłek, dający gwarancję ciągłości pracy i oparty na naturalnych podstawach. Nasz handel morski musi podążać z liczbami przeładunku w portach polskiego obszaru celnego. Liczby te wzrastają z roku na rok zarówno wartościowo, jak i ilościowo. Obroty drogą morską reprezentowały w 1935 r. wartości, które stanowiły niemal 2/3 ogólnych naszych obrotów zagranicą. Ośrodki

dyspozycji handlowych w coraz większym stopniu powinny przesunąć się do portów polskiego obszaru celnego, co znakomicie wzmocni pozycję dochodowe bilansu płatniczego i utrwali wyniki, osiągnięte na rynkach zagranicznych. W tej dziedzinie pracy mamy duże zaległości, które musimy odrobić.

Z okazji omawiania spraw naszego handlu zagranicznego pragnę podkreślić, że w trudnej tej dziedzinie, wymagającej z natury rzeczy jednoc-

liwości decyzji, zachowując u siebie całkowitą dyspozycję w zakresie norm i wytycznych, chciałbym w zakresie funkcji wykonawczych opierać się o samorząd gospodarczy i przesunąć na ten samorząd pewne prace w zakresie funkcji wykonawczych i technicznych. Sądzę, że w ten sposób możliwe będzie usunięcie wszelkiego szkodliwego biurokratyzmu z dziedziny administracji handlu zagranicznego i zarazem ułatwione będzie wciąganie do tej dziedziny świeżych sił.

BUDŻET I INWESTYCJE

Mamy do zanotowania dwa wydarzenia — ściślej mówiąc — dwie wiadomości. Jedna dotyczy zamknięcia rachunków Skarbu Państwa za styczeń i kształtowania się sytuacji budżetowej, druga — opracowanego i przyjętego już przez Radę Ministrów planu tegorocznych inwestycji pozabudżetowych. Zestawiamy te wiadomości razem, gdyż obie dotyczą dwóch najbardziej podstawowych zagadnień, na których opiera się program gospodarczy Rządu i jego realizacja.

Przypomnijmy, że cały, opracowany przez Rząd, plan naprawy gospodarczej oparty został o postulat zrównoważonego budżetu, uwolnionego od chronicznych — sięgających miesięcznie zł 30 milionów — deficytów. Zarówno Pan Premier Kościółkowski, jak i Pan Wicepremier Kwiatkowski niejednokrotnie podkreślali, że zwalczenie deficytu było nietylko absolutną koniecznością, wobec wyczerpania się rezerw, z których niedobory te można było dotychczas pokrywać, ale i zasadniczym, kardynalnym warunkiem możliwości stworzenia jakiegokolwiek na dłuższą metę obliczonego planu gospodarczego.

Chodziło przecież o to przedewszystkiem, aby przez zrównoważenie budżetu, okupione poważeniami nawet — bo na to oczu zamykać nie można — ofiarami warstw pracowniczych i całego społeczeństwa, uwolnić rynek pieniężno-kredytowy, życie gospodarcze i dochody obywateli, od ustawicznego nacisku Skarbu Państwa, stale głodnego, stale poszukującego pieniędzy na pokrycie „dziur budżetowych“. Niewątpliwie lepsza jest czasem metoda operacji chirurgicznej, usuwającej radykalnie źródła choroby, aniżeli drobne, choć również przykre, zabiegi, stosowane z roku na rok, podtrzymujące wprawdzie życie chorego, ale nieprzywracające mu zdrowia.

Uwolnienie rynku pieniężno-kredytowego od nacisku potrzeb Skarbu Państwa w założeniach akcji rządowej miało pociągnąć za sobą ten skutek, że przyrastające na tym rynku kapitały — po zrównoważeniu budżetu — pójdą na cele gospodarcze, nie na konsumpcję budżetową, ale cele produktywną, a przedewszystkiem na inwestycje, zatrudniające ludzi i warsztaty pracy, stwarzające motory dalszych prac gospodarczych i zwiększające obroty w produkcji i w handlu.

Dlatego też powiedzieliśmy, że zrównoważony budżet Państwa i inwestycje — to dwa podstawowe fundamenty programu naprawy gospodarczej. Dalsze elementy tego programu — to szereg plano-

wo związanych z sobą zabiegów, zmierzających w innej jeszcze drodze, aniżeli w drodze inwestycji publicznych, do zwiększenia zdolności nabywczej szerokich mas, do zdobycia rynku wewnętrznego przez naszą produkcję, do wydzwignięcia twórczych wysiłków zdrowej inicjatywy prywatnej, do zrationalizowania i zwiększenia naszej ekspansji handlowej na zagranicznych rynkach zbytu... Część tych zabiegów została już wykonana w okresie dekretowym jednocześnie z akcją równoważenia budżetu. Druga, znacznie obszerniejsza, część tego programu jest obecnie przygotowywana i stać się musi treścią wysiłków Rządu i społeczeństwa w najbliższym okresie czasu.

A teraz, gdyśmy już uprzytomnili sobie drogi przewodnie naszych prac gospodarczych, powróćmy do wiadomości, o których mówiłem na wstępie. Zapytajmy się, czy i w jakim stopniu zamierzenia programowe są realizowane? Czy usprawiedliwione są nadzieje, że w wyniku realizacji tego programu naprzód posunie się życie, skolatanne i rozbite lub zahamowane w swym rozwoju przez długoletnią katastrofę kryzysu?

Dane o sytuacji budżetowej brzmią optymistycznie. Już miesiąc grudzień r. ub., w wyniku podjętej przez Rząd akcji, zmniejszył deficyt budżetowy z przeciętnej miesięcznej zł 27 miljn. do zł 11.8 miljn. Styczeń r. b. przyniósł dalsze zmniejszenie deficytu o zł 2.3 miljn., przyczem osiągnięte dochody skarbowe ze wszystkich podatków pośrednich i bezpośrednich, a więc z danin publicznych i monopolów, po odjęciu wpływów z tytułu nowowprowadzonego specjalnego podatku od uposażeń, nie uległy w porównaniu z r. ub. zmniejszeniu i kształtują się mniej więcej na poziomie stycznia 1935 r. Należy nadmienić, że w dochodach stycznia r. b. nie figuruje jeszcze znaczna większość wpływów z podwyższonego podatku dochodowego od uposażeń, oraz z tytułu obniżenia z zł 2.5 tys. na zł 1.5 tys. wolnego od opodatkowania minimum dochodu z uposażeń. Również podatek specjalny od uposażeń nie był jeszcze w styczniu wpłacony całkowicie do kas skarbowych.

Na podstawie tych danych wolno przypuszczać, że w następnych 2 końcowych miesiącach bieżącego roku budżetowego, a więc w lutym i marcu, nastąpi dalsza poprawa sytuacji Skarbu Państwa. I jeżeli tylko zespół środków, zmierzających do aktywizacji życia gospodarczego, o których wyżej mó-

wiliśmy, zdoła stworzyć dostateczne bodźce, jeżeli w oparciu o wytworzone warunki zdołamy zdobyć się na wyższy niż dotychczas stopień napięcia programowego wysiłku, w nowym roku budżetowym ta pozycja skarbowa zostanie całkowicie utrzymana, nowy zrównoważony już preliminarz, który niedługo wyjdzie z kuźni parlamentarnej, zostanie wykonany zgodnie z planem, a wtedy ustanie już całkowicie nacisk sytuacji skarbowej na rynek pieniężno-kredytowy.

Z temi to właśnie — jak wydaje się — uzasadnionymi nadziejami wiąże się opracowany przez Rząd plan inwestycyjny na rok bieżący. Plan ten rozbitý jest na parę części. Pierwszy plan, dostosowany do realnych możliwości, jakie wytwarzają się w wyniku zrównoważenia budżetu, obejmuje kwotę zł 223 miljn. Są to kredyty, o których pozyskaniu w tej chwili można realnie mówić i które będą mogły być pozyskane i przeznaczone na ważne inwestycje o charakterze państwowym, jak koleje, drogi, urządzenia telefoniczne, rozbudowa naszej marynarki handlowej, inwestycje, związane z przebudową ustroju rolnego. Są to wreszcie kredyty, które w sumie ok. zł 40 miljn. pójdą na rzecz samorządów i będą miały bezpośredni związek z prowadzoną przez samorzady akcją zatrudnienia bezrobotnych, oraz — mniej więcej w tej samej wysokości — kredyty na poparcie budownictwa.

Powiedzieliśmy, że są to kredyty, o których w tej chwili można mówić realnie. Złożą się na nie pozycje następujące: pozostała część wpływającej jeszcze pożyczki inwestycyjnej (ok. zł 17 miljn.), kwoty, preliminowane na cele inwestycyjne z Funduszu Pracy (zł 35 miljn.), oraz ok. zł 171 miljn., które dzięki zrównoważeniu budżetu będzie można pozyskać z przrostu kapitalizacji wewnętrznej w państwowych instytucjach finansowych, w zakładach ubezpieczeń społecznych, w Państwowym Zakładzie Emerytalnym, Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych i t. p.

Nie należy zapominać, że powyżej wymieniona kwota zł 223 milin. nie stanowi całości sum, które w tym roku przeznaczone będą na inwestycje. Druga część planu, uchwalonego przez Rząd, przewiduje rozszerzenie tej kwoty o inwestycje, które będą mogły być wykonane systemem kredytowym. Oznacza to, że poszczególne Ministerstwa będą mogły udzielić do kwoty ok. zł 40 miljn. za-

mówień i robót na zasadach kredytowych firmom krajowym, finansującym się na t. zw. wolnym rynku. Następnie — kwota, przeznaczona na cele popierania budownictwa, powinna uruchomić co najmniej zł 100 miljn. pieniędzy prywatnych, jak bowiem wiadomo, udzielający kredytów budowlanych Bank Gospodarstwa Krajowego udziela ich tylko w pewnym procencie kosztów budowy.

Ponadto, plan inwestycyjny, o którym mówimy, nie obejmuje inwestycji szeregu przedsiębiorstw państwowych, inwestycji budżetowych, przewidzianych np. w budżecie Ministerstwa Spraw Wojskowych, inwestycji, finansowanych przez Bank Polski, jak: elewatory, chłodnie, mleczarnie.

Należy dalej stwierdzić, że zasadą, która wzięta została pod uwagę przy opracowywaniu planu inwestycyjnego, było niewyczerpywanie rynku finansowego. Na rynku tym pozostaną jeszcze możliwości finansowania się instytucji prywatnych. Nie zostały też wzięte pod uwagę inwestycje kapitałów obcych oraz możliwości pozyskania dla celów inwestycyjnych kredytów zagranicznych przez poszczególne instytucje prywatne lub państwowe.

Wreszcie, w ostatnich dniach — jak wiadomo — podjęta została przez Rząd akcja t. zw. odmrożeń należności, które winne nam są kraje zagraniczne, a więc przede wszystkim Niemcy z tytułu należności za przewozy kolejowe. Przy odmrażaniu tych kwot mogą również powstać pewne możliwości rozszerzenia robót inwestycyjnych.

Jeśli te wszystkie elementy weźmie się pod uwagę, należy stwierdzić, że — ostrożnie licząc — ponad zł 400 miljn. pójdzie w ruch w r. b. na cele inwestycyjne, co w naszych stosunkach nie jest kwotą małą.

Stwierdziliśmy, że między sytuacją budżetową Skarbu Państwa a projektowaną akcją inwestycyjną istnieje ścisły związek. Gdyby akcja zrównoważenia budżetu państwowego nie została przeprowadzona, gdyby deficyt nadal wynosił ok. zł 30 miljn. miesięcznie i ponad zł 300 miljn. rocznie, jasne jest, że dla pokrycia tego deficytu Skarb Państwa musiałby — jak to czynił dotychczas — zaciągać nowe pożyczki, zdrenowywać z rynku wolne pieniądze i użytkowywać je na cele budżetowo-konsumpcyjne, a nie na produktywne cele gospodarcze, które dla życia gospodarczego i jego rozwoju mają dziś zasadnicze znaczenie.

J. Rakowski

KRONIKA GOSPODARCZA

Z MIN. PRZEMYSŁU I HANDLU

NOWY PODSEKRETARZ STANU. — Pan Prezydent Rzplitej podpisał w dniu 8 b. m. nominację P. Mieczysława Sokołowskiego, Dyrektora Departamentu Handlowego, na stanowisko Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu. W ten sposób w Ministerstwie został obsadzony drugi etat wiceministra, który był wolny od połowy 1934 r.

*

P. Wiceminister Mieczysław Sokołowski urodził się w 1889 r. Po ukończeniu wydziału prawnego - ekonomicznego Uniwersytetu w Moskwie, poświęcił się pracy naukowej. W 1922 r. wstępuje do służby państwowej w charak-

terze Kierownika Referatu Niemieckiego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu. W 1924 r. mianowany zostaje Radcą Handlowym przy Poselstwie R. P. w Berlinie, wreszcie w 1927 r. obejmuje Departament Handlowy Ministerstwa Przemysłu i Handlu, na którym to stanowisku pozostawał do chwili obecnej.

W czasie swej długoletniej służby państwowej P. Wiceminister Sokołowski dał się poznać jako wybitny znawca polskich i międzynarodowych stosunków gospodarczych.

Przy jego bezpośrednim udziale w charakterze kierownika delegacji zostały zawarte przez Państwo Polskie niemal wszystkie ważniejsze traktaty handlowe.

P. Wiceminister Sokołowski posiada krzyż komandorski Orderu Odrodzenia Polski, złoty Krzyż Zasługi oraz szereg odznaczeń zagranicznych.

SPRAWY GOSPODARCZE W IZBACH USTAWODAWCZYCH

SPRAWY GOSPODARCZE NA PLENUM SEJMU

Dn. 7/II r. b. odbyło się posiedzenie Sejmu, na którym przez I czytanie przeszły następujące poselskie wnioski w sprawach ustawodawczych: projekt ustawy Pos. Siody w sprawie zmiany ustawy z dn. 29/III 1935 r. o ulgach w zakresie oprocentowania i terminów spłaty wierzytelności hipotecznych projekt ustawy Pos. Hoffmana w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 22/XI 1935 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych, Pos. Barana w sprawie nowelizacji art. 5 dekretu Prezydenta Rzplitej z dn. 14/XI 1935 r. o specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszków publicznych, oraz projekt ustawy Pos. Szczepańskiego w sprawie zmiany ustawy z dn. 18/XII 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu. Na członków Komisji Kontroli Długów Państwa Izba wybrała Pos. Pos. Zaklikę, Gauzę, Zakrockiego i Maleszewskiego, a na zastępców — Pos. Pos.: Bakona, Długosza, Jahode-Żółtowskiego i Peleńskiego.

PRACE KOMISJI BUDŻETOWEJ SEJMU

Dnia 3/II r. b. Komisja Budżetowa rozpatrywała preliminarz budżetowy Ministerstwa Skarbu. Referował Pos. Hołyński. Na wstępie referent podnosi ostatnie zarządzenia, zmierzające do ścisłego wvkonywania budżetu przez wznaczenie w resortach urzędników, odpowiedzialnych za to. Do gospodarki finansowej pozabudżetowej należą fundusze, gospodarowanie t. zw. sumami obrotowymi — poprzez banki państwowe, przedsiębiorstwa i samorząd. Referent oblicza, że czwsta wpłata przedsiębiorstw państwowych do Skarbu Państwa po odliczeniu dopłat ze Skarbu Państwa, wydatków, przerzuconych do budżetu nadzwyczajnego, oraz odliczeniu wpłaty Lasów Państwowych — wynosi zł 8 miljn. Rozpatrzywszy konieczne wydatki w budżecie, referent dochodzi do wniosku, że zmniejszenie budżetu jest możliwe poprzez redukcję funkcji Państwa. Referent przechodzi do omawiania spraw urzędniczych i podnosi, że o ile płace urzędników są niewystarczające, o tyle globalna suma zł 335 miljn. na wydatki personalne — po wyłączeniu wojska, oświaty, emerytur, rent i długów — jest za wysoka, jak również za wysoka jest liczba 154 000

etatów. W tym względzie referent zgłasza wniosek, aby na każde 3 ubywające drogą naturalną etaty — był obsadzany tylko 1, wyłączając od tego wojsko, K. O. P., straż graniczną, policję, nauczycieli, profesorów i sędziów. Jeśli chodzi o emerytury, to poszczególne emerytury są — zdaniem referenta — za niskie, ale globalny wydatek na emerytury jest za wysoki, czemu winna jest liberalna polityka emerytalna. Referent, omawiając liczby preliminarza, proponuje m. in. podwzwyżić dochód z podatku gruntowego z zł 75 miljn. na zł 67 miljn., oraz dochód z podatku przemysłowego o zł 55 miljn. do zł 251 miljn., natomiast skreślić dodatek do podatku przemysłowego. Dalej, proponuje skreślenie dochodu zł 2,5 miljn. za wymiar i pobór podatków komunalnych, proponuje podwzwyżenie wydatków na klasyfikację o zł 1,5 miljn., oraz szereg poprawek odnośnie różnych pozycji. Po referencie zabrał głos Pan Wicepremier i Minister Skarbu, Inż. E. Kwiatkowski, którego przemówienie podaliśmy w zesz. 6 tyg. „Polska Gospodarcza”. W dyskusji wzięli udział Posłowie: Boładź, Bakon, Śląski, Mineberg, Wróblewski, Fkert, Długosz, Czapski, Sikorski, Jabłoński, Jedynek, Hyla, Pietrzak.

Dn. 4/II na Komisji Budżetowej odbyło się głosowanie nad poprawkami referenta, zgłoszonymi przy referacie dn. 3/II r. b. oraz przeprowadzono generalną dyskusję nad całością budżetu, w której głos zabrali Posłowie: Prystorowa, Gen Żeligowski, Peleński, Duch, Kamiński, Sioda, Wagner, Jasiński, Starzak, Tomaszewicz, sprawozdawca generalny Miedziński, Czapski, Walewski, Hołyński, poczem zabrali głos Wiceministrowie Piasecki i Grodyński, odpowiadając na zarzuty. W głosowaniu przyjęto wszystkie poprawki referenta z wyjątkiem kredytów na klasyfikację gruntów i na koszty konwersji; to ostatnie odłożono do III czytania. Przyjęto rezolucję Pos. Bakona o kumulacji posad.

Dn. 6/II r. b. odbyły się debaty nad poprawkami do III czytania. Została przyjęta poprawka Rządu, dotycząca zmniejszenia § 23. rozdz. 3. działu 9, części 14 — Ministerstwo Opieki Społecznej — o zł 250 000. Zmniejszenie to jest usprawiedliwione zniesieniem od dn. 1/II r. b. dopłat do biletów kolejowych i niektórych frachtów. Została przy-

jęta poprawka, zwiększająca wpłatę Lasów Państwowych do Skarbu Państwa o zł 3 miljn. W związku z tem Komisja przyjęła następującą rezolucję: „Sejm stwierdza, że załączony do preliminarza budżetowego na rok 1936/37 plan finansowo-budżetowy Lasów Państwowych, nieobejmujący okresu po dn. 1/X 1936 r., nie daje dostatecznie podstawy do określenia sumy czystego dochodu z Lasów Państwowych za cały rok budżetowy 1936/37, i zwraca się do Rządu o stosowanie na przyszłość w odniesieniu do planu finansowo-gospodarczego Lasów Państwowych ścisłych metod budżetowania”. Odrzucona została poprawka, zmierzająca do zwiększenia o kwotę zł 1 miljn. wpływu ze sprzedaży spirytusu na cele niekonsumpcyjne. Motywem odrzucenia była obniżka ceny tego spirytusu, co i tak w pewnym stopniu przyczyni się do obniżki wpływów. Przystąpiono do poprawek, dotyczących wydatków. Powiększono kredyt w budżecie Sejmu o zł 4 tys. na Bibliotekę oraz zwiększono o zł 400 — wydatki na lokomocję.

Wydatki działu 2a — Klasyfikacja gruntów — budżet Ministerstwa Skarbu powiększono: place — o zł 916 980, różne świadczenia osobowe — o zł 91 698, podróże służbowe — o zł 341 450, pomieszczenia — o zł 28 080, wydatki biurowe — o zł 69 472, zdjęcia aerofotograficzne — o zł 300 000; zmniejszono: koszty posiedzeń komisji — o zł 171 680, per saldo więc zwiększono wydatki tego działu o zł 1 576 000. W dziale 5 — Ogólny Zarząd Skarbowy — utworzono nowy paragraf na wydatki, związane z konwersją — zł 2 miljn. W budżecie Ministerstwa Oświaty zwiększono wydatki na place w dziale szkolnictwa ogólnokształcącego o zł 7 386 000, na różne świadczenia osobowe — o zł 50 tys.; w dziale szkolnictwa zawodowego zwiększono wydatki na place — o zł 60 tys.; w dziale nauki i szkolnictwa wyższego wydatki na subwencje zwiększono o zł 500 tys.; w dziale sztuki wydatki na place zwiększono o zł 4 tys.; ogółem wydatki tej części budżetu zwiększono o zł 7 800 000. W części 17 budżetu — Renty Inwalidzkie i Pensje — wstawiono nowy dział na zaopatrzenie dla osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość z kwotą wydatków zł 500 tys. Przyjęto szereg rezolucyj, m. in. rezolucję, wzywającą do zahrania zakupywania przez Dyрекcję Monopolu Solnego worków jutowych, rezolucję, wzywającą do rewizji t. zw. taksy administracyjnej, pobieranej w szkołach średnich, rezolucję, wzywającą Rząd do budowy szkół powszechnych w województwach wschodnich, ze szczególnym uwzględnieniem Wileńszczyzny, rezolucję, wzywającą Rząd do udzielania na warunkach ulgowych drzewa na budowę szkół powszechnych, oraz rezolucję, wzywającą Rząd do zmniejszenia ciężaru czynności, sprawowanych przez gminy.

Dn. 8/II Komisja Budżetowa obradowała nad sprawozdaniem generalnego referenta budżetu P. Wicemarszałka Miedzińskiego. Na wstępie referent generalny analizuje przepisy budżetowe, wypływające z nowej Konstytucji, i podkreśla, że wydatki Państwa — płyną z podatków, że funkcją Parlamentu jest raczej obrona społeczeństwa przed nowymi podatkami, że wkraczanie w konstytucję budżetu nie jest zadaniem Izby, a Rządu. Rola budżetu Państwa w Polsce jest wielka, toteż decydowanie o pewnych radykalnych zmianach powinno być przedsięwzięte b. ostrożnie w porozumieniu Sejmu z Rządem. Budżet realizuje zasadę hierarchji potrzeb. Podwyższenie budżetu na oświatę świadczy o wspólnym zrozumieniu potrzeb oświaty. Referent generalny przechodzi do omawiania ogólnych warunków gospodarczych.

Sytuacja obecna gospodarcza znajduje się pod panowaniem interregnum gospodarczego, kiedy żadna doktryna nie dominuje. Jeśli chodzi o kapitalizm, to zdał on egzamin

z metody organizacji produkcji i metody wymiany, natomiast zupełnie nie zdał on egzaminu, gdy chodzi o podział dochodu społecznego. Referent zatrzymuje się dłużej przy charakterystyce poczynań sowieckich przy wprowadzaniu w życie nowego ustroju. T. zw. „urawniłowka”, t. j. zrównanie plac, okazała się niezupełna, została zniesiona i rozpiętość plac jako konieczność życiowa istnieje i jest stosunkowo duża. W świetle tak jaskrawych przykładów korektura w podziale dochodu społecznego jest konieczna i w państwach, znajdujących się pod rządem t. zw. ustroju kapitalistycznego. Budżet Państwa jest również przejawem tej korektury. Referent przechodzi do omawiania czynnej roli Państwa na terenie gospodarki, do t. zw. etatyzmu i stwierdza, że na duży zasięg dzisiejszej działalności Państwa na tem polu złożyło się wiele przyczyn, wiele „grzechów” ze strony Państwa i kapitału prywatnego, poczem omawia plan inwestycyjny na rok 1936, o którym słyhać, że przekroczy zł 200 milja., lecz co do finansowania planu nie konkretnego nie wiadomo. Możliwość finansowania takiego planu referent widzi albo w upoważnieniach, zawartych w budżecie, albo w nowych upoważnieniach ustawowych, o które Rząd miałby się do Izby zwrócić. Referent przeszedł do omawiania poprawek do ustawy skarbowej. W art. 9 — zamiast dotychczasowego wprowadza się nowy ustęp 3, upoważniający Ministra Skarbu do przelewania z zapasów kasowych na fundusz zaliczek na uposażenie urzędników kwot do wysokości oszczędności, osiągniętych przy wykonywaniu budżetu na kredytach rzeczowo-administracyjnych. Dotychczasowy ustęp 3 otrzymuje numer 4 i głosi, że poza wypadkami, przewidzianymi w ust. 1 i 3 — nie mogą być dokonywane żadne wydatki z zapasów kasowych. W art. 10, w ustępie 2, przynajmniej się prawo wydatkowania na rachunek ub. okresu budżetowego w kwietniu, maju i czerwcu 1937 r. — również i Funduszowi na rzecz szkół państwowych. Ostateczne kwoty preliminarza, wynikające z zmian, wprowadzonych przez Komisję Budżetową, brzmią: wydatki na administrację państwową: zwyczajne zł 2 152 248 077, nadzwyczajne — zł 54 679 940, dopłaty ze Skarbu Państwa do przedsiębiorstw i zakładów — zł 14 276 000, razem wydatki — zł 2 221 204 017. Dochody preliminarzu się: dochody administracji państwowej — zł 1 478 666 050, wpłaty do Skarbu Państwa przedsiębiorstw i zakładów — zł 147 623 410, wpłaty monopolów — zł 595 000 000, ogółem — zł 2 271 289 440. W planach finansowo-gospodarczych ustala się dla przedsiębiorstw i zakładów państwowych rozchody zwyczajne zł 334 286 000, nadzwyczajne — zł 21 829 395, dla monopolów państwowych rozchody — zł 417 313 200, dla Funduszu Kwaterunku Wojskowego i Funduszu Pracy rozchody zwyczajne — zł 109 450 000.

Na temże posiedzeniu zabrał głos Pan Minister Skarbu, Inż. Kwiatkowski, który na wstępie określił w najbardziej ogólnych liczbach wpływ kryzysu na zmniejszenie globalne dochodu społecznego w ciągu 5 lat; wnosy ono ok. zł 15 miliard. Długi Państwa wewnętrzne wzrosły w tym czasie o ok. zł 1 miliard. W tej sytuacji równowaga budżetu okazała się koniecznością absolutną. Wymaga ona poważnych ofiar ze strony tych, którzy na siebie składają a więc społeczeństwa, zrezygnowania z częściowych interesów w imię interesu ogólnego. Pan Minister podnosi znaczenie rentowności w gospodarce i uważa to za zadanie za wyjście dla sytuacji Państwa i Skarbu. Omawiając zagadnienie inwestycyj, Pan Minister podkreśla, że chodzi tu o programową, planową akcję, scentralizowaną, rozłożoną w czasie i w miejscu, obejmującą zamówienia i inwestycje państwowe, z uwzględnieniem zasady hierarchji potrzeb. Środki na te prace, bądź znajdują się

w budżecie, bądź oparte są na innych tytułach prawnych. Fundusz Pracy wystąpi z kwotą zł 35 miljn., z Pożyczki Inwestycyjnej wpłynie ok. zł 20 miljn., Bank Gospodarstwa Krajowego uruchomi kredyty budowlane w wysokości ok. zł 40 miljn., P. K. P. i Poczta mają możliwość zaciągania kredytu krótkoterminowego w wysokości 10% rocznego obrotu. Rząd posiadał możliwość ulokowania wieczystej renty w wysokości zł 200 miljn., ulokowano zaledwie zł 30 miljn. Rząd przekształcił tę rentę na rentę złotą amortyzującą się i może ew. ulokować ją na rynku. W każdym razie — Rząd ma na uwadze, aby nie konkurować z prywatną inicjatywą w eksploataowaniu rynku kredytowego, i zaspakaja potrzeby kredytowe inwestycyjne z tych źródeł, które przez prywatną inicjatywę nie mogły być wykorzystane. Gdyby jakie inwestycje wymagały ustawowego upoważnienia — Rząd o nie wystąpi do Sejmu. Minister omawia sprawę konieczności przeprowadzenia oszczędności na wydatkach personalnych w trakcie wykonywania budżetu i informuje Komisję, że Rada Ministrów uchwaliła, że opróżnione etaty urzędnicze będą mogły być obsadzone dopiero wtedy, gdy w poszczególnym organie administracji opróżni się 2 etaty, i to będzie mógł być obsadzony 1 etat. Gdy liczba funkcjonariuszów w danym urzędzie zmniejszy się o 10% — ograniczenia te nie obowiązują. Uchwała powyższa nie dotyczy szeregu służb, m. in. wojska. Sprawę wiceprezesa omówił P. Wiceminister Grodwiński, poczem Komisja uchwaliła w III czytaniu ustawę skarbową wraz z preliminarem w brzmieniu, przedstawionem przez generalnego referenta.

PRACE KOMISYJ SEJMU

Dn. 5/II odbyło się posiedzenie Komisji Administracyjno-Samorządowej, na którym Pos. Z. Stroński referował projekt ustawy o służbie w sa-

morządzie terytorjalnym. Na tem posiedzeniu zabrał głos Pan Minister Raczkiewicz, przedstawiając w obszernym przemówieniu swój stosunek do samorządu terytorjalnego, a w szczególności do zagadnień pracowniczych w samorządzie. Pozytywny stosunek Pana Ministra do tych zagadnień wynika z doceniania wagi i znaczenia samorządu w Państwie wogóle.

W dn. 6, 7, 11 i 12 lutego odbyły się posiedzenia tejże Komisji Administracyjno-Samorządowej, na których toczyły się obrady nad projektem ustawy o służbie w samorządzie terytorjalnym oraz — w referacie Pos. Krukowskiego — nad projektem ustawy o odpowiedzialności służbowej członków organów zarządzających i funkcjonariuszów w samorządzie terytorjalnym.

Dn. 7/II odbyło się posiedzenie Komisji Prawniczej, na którym — w referacie Pos. Zakrockiego — Komisja przyjęła projekt ustawy o zamianie nieruchomości państwowej w Paryżu.

PRACE KOMISJI BUDŻETOWEJ SENATU

Dn. 5 lutego r. b. na posiedzeniu Komisji Budżetowej rozpatrzony został w referacie Sen. Zarzyckiego preliminarz budżetowy Ministerstwa Spraw Wojskowych; dnia 6 lutego w referacie Sen. Rudowskiego — Komisja rozpatrzyła preliminarz budżetowy Ministerstwa Komunikacji; dnia 11 lutego Komisja w referacie Sen. Bobrowskiego rozpatrzyła preliminarz budżetowy — Grupa A — Administracja i Grupa B — Przedsiębiorstwa i Zakłady — Ministerstwa Opieki Społecznej oraz w referacie Sen. M. Malinowskiego — preliminarz budżetowy Funduszu Pracy; dnia 12 lutego r. b. rozpatrzony został w referacie Sen. Kleszczyńskiego preliminarz budżetowy Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

GORNICTWO I PRZEMYSŁ

HUTNICTWO

WYTWÓRCZOŚĆ HUTNICTWA ŻELAZNEGO W STYCZNIU 1936 R. przedstawiała się — według danych tymczasowych — jak następuje (w tonnach):

	1936		1935
	Styczeń	Grudzień	Styczeń
Surówka	34 571	36 908	35 089
Stal	58 951	63 000	89 280
Wytwory walcowane	45 141	41 768	57 971
Rury żelazne i stalowe	4 087	3 523	4 143

Jak widać więc, wytwórczość styczniowa wykazała spadek w tych działach, które są mniej uzależnione od ilości światła, t. j. które miały zbliżoną ilość dni pracy w grudniu i styczniu. Natomiast w walcowni, gdzie ilość dni pracy była więk-

sza niż w grudniu, okazała się lekka wyżka wytwórczości o 8%; jeżeli jednak sprowadzić to do przeciętnej dziennej, to okazuje się, że i w walcowni nastąpił spadek produkcji o ok. 5%. W rurkowniach nawet po sprowadzeniu do przeciętnej dziennej nastąpiła nieznaczna wyżka. Ten stan rzeczy wynikał ze zmniejszonego napływu zamówień w grudniu, który był następstwem wczesnej akcji obniżki cen. W porównaniu ze styczniem 1935 r. wytwórczość w styczniu r. b. okazała się dużo mniejszą.

W porównaniu z grudniem r. ub. zmniejszyła się wytwórczość surówki o 6,4% i stali o 6,5%, wzrosła natomiast wytwórczość walcowni o 8% i rurkowni o 15,1%. W porównaniu ze styczniem r. ub. wytwórczość była mniejsza we wszystkich działach, mianowicie: w surówce o 1,5%, w stali o 33,4%, w wytworach walcownianych o 22,1% i w rurach o 1,3%.

ROLNICTWO

PLAN PARCELACYJNY NA ROK 1936

Na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów zostały uchwalone 2 rozporządzenia, z których jedno dotyczy planu parcelacyjnego, drugie — wykazu imiennego nieruchomości, podlegających wykupowi.

Sposobnie do ustalonego planu parcelacyjnego winno być w roku bieżącym rozparcelowane 30 000 ha gruntów państwowych i Państwowego Banku Rolnego oraz 120 000 ha gruntów prywatnych. Plan parcelacyjny dla gruntów państwowych i Państwowego Banku Rolnego przewiduje roz-

parcelowanie: w województwach centralnych 10 200 ha, w województwach wschodnich 10 500 ha i w województwach zachodnich 9 300 ha. Dla województw południowych nie został wyznaczony plan parcelacyjny z uwagi na brak zapasu ziemi państwowej i Państwowego Banku Rolnego na tym terenie. Dla pozostałych województw ustalono plan parcelacyjny w zależności od będących w dyspozycji urzędów wojewódzkich i Państwowego Banku Rolnego gruntów, zdalnych do parcelacji w 1936 r. Należy zaznaczyć, że poza tym planem, a więc niezależnie od niego, będą parcelowane przez urzędy wojewódzkie również majątki,

przymusowo wykupione i przejęte za niektóre należności pieniężne.

Plan parcelacyjny dla gruntów prywatnych przewiduje konieczność rozparcelowania: w województwach centralnych 42 500 ha, w województwach wschodnich 26 000 ha, w województwach południowych 19 500 ha i w województwach zachodnich 32 000 ha.

Oczywiście, że właściciele mogą rozparcelować większy obszar niż wskazany jest w planie parcelacyjnym, natomiast o ile parcelacja prywatna nie pokryje wyznaczonego planu parcelacyjnego, doprowadzi to w konsekwencji do ogłoszenia wykazu imiennego nieruchomości, podlegających wykupowi przez Państwo, o ile nie zostaną one w odpowiednim czasie dobrowolnie rozparcelowane.

Rygor ten miał zastosowanie w r. b. wskutek nierozparcelowania w r. ub. obszarów, wskazanych w planie parcelacyjnym. W szczególności nie zostały wykonane plany parcelacyjne ustalone dla woj. warszawskiego w rozmiarze 7 000 ha, woj. łódzkiego — 4 000 ha, woj. lubelskiego — 5 000 ha, woj. wileńskiego — 6 000 ha, woj. nowogródzkiego — 4 500 ha, woj. wołyńskiego — 6 000 ha, woj. tarnopolskiego — 7 000 ha, woj. lwowskiego — 8 000 ha, woj. poznańskiego — 10 000 ha oraz woj. pomorskiego 8 000 ha, wobec czego niedobory należało zamieścić w wykazie imiennym.

Znalazło to swój wyraz we wspomnianym wyżej rozporządzeniu Rady Ministrów o ustaleniu wykazu imiennego na rok 1936 nieruchomości, podlegających wykupowi przymusowemu. Wykaz ten wskazuje imiennie majątki, z których określone obszary poddaje się wykupowi przymusowemu. W szczególności wykaz objął: w woj. warszawskim 1) nieruchomości z obszarem do parcelacji 2 944 ha, w woj. łódzkim 8 majątków — 1 072 ha, w woj. lubelskim 7 majątków — 1 229 ha, w woj. wileńskim 2 majątki — 225 ha, w woj. nowogródzkim 4 majątki — 790 ha, w woj. wołyńskim 6 majątków — 2 429 ha, w woj. tarnopolskim 12 ma-

jątków — 3 960 ha, w woj. lwowskim 18 majątków — 4 295 ha, w woj. poznańskim 16 majątków — 8 210 ha oraz w woj. pomorskim 33 majątki z obszarem do parcelacji 7 684 ha, t. j. ogółem objęto wykazem 125 majątków, a obszar do parcelacji wynosi 32 938 ha.

W innych województwach nie zaszła potrzeba ogłoszenia wykazu imiennego, ponieważ wyznaczony dla nich w r. ub. plan parcelacyjny został wykonany w całości przez parcelację dobrowolną.

Właściciele nieruchomości ziemskich, umieszczonych w wykazie imiennym, obowiązani są do przeprowadzenia parcelacji względnie do sprzedaży Państwowemu Bankowi Rolnemu gruntów, wskazanych w tym wykazie, w terminie do dn. 15/II 1937 r. Po tym terminie w razie niewykonania obowiązku parcelacyjnego władze ziemskie będą mogły przystąpić do przymusowego wykupu. Należy zaznaczyć, że wykonanie wykazu imiennego nie może uszczuplić uprawnień właścicieli, wynikających z przepisów art. 4 i 5 ustawy z dn. 28/XII 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24/II 1928 r. o wyłączeniu gruntów na cele gospodarstwa leśnego.

Reasumując powyższe, uchwalone rozporządzenia Rady Ministrów przewidują plan parcelacyjny dla gruntów państwowych i Państwowego Banku Rolnego w rozmiarze 30 000 ha, plan parcelacyjny dla gruntów prywatnych w rozmiarze 120 050 ha oraz wykaz imienny w rozmiarze 32 838 ha, co łącznie stanowi 182 838 ha. Obszar ten jest prawie o 50% większy od obszaru, jaki był objęty analogiczną akcją z r. ub., na którą składał się plan parcelacyjny dla gruntów państwowych i Państwowego Banku Rolnego w rozmiarze 20 000 ha, plan parcelacyjny dla gruntów prywatnych w rozmiarze 80 000 ha oraz wykaz imienny 22 432 ha, łącznie więc cała akcja obejmowała 122 432 ha.

M. D.

H A N D E L

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

Z B O Ź A I P R Z E T W O R Y

— Ruch cen zbóż w okresie 27/I ÷ 9/II r. b. kształtował się następująco (w zł za 100 kg):

27/I ÷ 2/II 3 ÷ 9/II Spadek

	P s z e n i c a		%
Warszawa	20'25	19'75	2'5
Poznań	18'25	18'13	0'7
Lwów	17'87 ^{1/2}	17'62 ^{1/2}	1'4
Średnia	18'79	18'50	1'6
	Ż y t o		
Warszawa	12'31	12'13	1'5
Poznań	12'25	12'13	1'0
Lwów	12'04	11'75	2'5
Średnia	12'20	12'00	1'7
	O w i e s		
Warszawa	13'87	13'38	3'6
Poznań	14'12	13'69	3'1
Lwów	13'45	13'22	1'8
Średnia	13'81	13'43	2'8
	J ę c z m i e ń b r o w a r o w y		
Warszawa	15'43	15'25	1'2
Poznań	14'68	14'63	0'4
Lwów	16'12 ^{1/2}	15'62 ^{1/2}	3'2
Średnia	15'41	15'17	1'6

	J ę c z m i e ń z w y k ły		
Warszawa	13'88	13'88	—
Poznań	14'00	13'38	4'5
Lwów	—	—	—
Średnia	13'94	13'63	2'3

— W okresie sprawozdawczym (od 3 do 8 lutego) zaznaczyło się osłabienie tendencji, powodujące niższe notowań poszczególnych zbóż i przetworów. Na giełdzie warszawskiej spadek cen (w zł na 100 kg) objął następujące artykuły: pszenica jednolita 753 grl i zbierana 742 grl 0'25, żyto I standart 700 grl 0'25, jęczmień browarowy 689 grl 0'25, wszystkie rodzaje I gat. mąki żytniej 0'50 oraz otręby żytnie 0'25; zwyżkowały natomiast otręby pszenne średnie i grube z przemiału standartowego o 0'25. Ruch niżkowy cen na giełdzie poznańskiej objął natomiast następujące zboża i przetwory (w zł na 100 kg): pszenica 0'25, żyto 0'25, wszystkie rodzaje i gatunki mąki pszennej oraz żytniej 0'25, otręby pszenne średnie i grube z przemiału standartowego oraz otręby żytnie 0'50.

Ogólny obrót na giełdzie warszawskiej w okresie sprawozdawczym wyniósł 10 687 t, w tem 2 181 t żyta (dla okresu 20 ÷ 25/I odpowiednio liczby wynosiły: 13 657 i 4 318).
Warszawa.—Ceny hurtowe według cedyuły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa ładunek wagon (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu 20 ÷ 25/I r. b., o ile różnią się od obecnych): pszenica jednolita 753 grl 19'75 ÷ 20'25 (20'00 ÷ 20'50), — zbierana 742 grl 19'25 ÷ 19'75 (19'50 ÷ 20'00), żyto I standart 700 grl 12'00 ÷ 12'25 (12'25 ÷ 12'50), — I A standart 730 grl bez obrotów, — II standart 687 grl bez obrotów, jęczmień browarowy 689 grl 15'00 ÷ 15'50 (15'25 ÷ 16'00),—

o wadze 678/673 grl 14'00 ÷ 14'50, — o wadze 649 grl 13'75 ÷ 14'00, — o wadze 620'5 grl 13'50 ÷ 13'75, owies I standart 497 grl 13'75 ÷ 14'00, — I A standart 516 grl 14'00 ÷ 14'25, — II standart 480 grl 13'25 ÷ 13'50, mąka pszenna I gat. A 0 ÷ 20% 33'00 ÷ 35'00, — I gat. B 0 ÷ 45% 31'00 ÷ 33'00, — I gat. C 0 ÷ 55% 29'00 ÷ 30'00, — I gat. D 0 ÷ 60% 28'00 ÷ 29'00, — I gat. E 0 ÷ 65% 27'00 ÷ 28'00, — II gat. A 26'00 ÷ 27'00, — II gat. B 20 ÷ 65% 24'00 ÷ 26'00, — II gat. D 45 ÷ 55% 23'00 ÷ 24'00, — II gat. F 55 ÷ 65% 22'00 ÷ 23'00, — II gat. G 60 ÷ 65% 21'00 ÷ 22'00, — III gat. A 65 ÷ 70% bez obrotów, mąka żytnia wyciągowa I gat. 0 ÷ 30% 20'00 ÷ 21'00 (20'50 ÷ 21'50), — I gat. 0 ÷ 45% 20'00 ÷ 21'00 (20'50 ÷ 21'50), I gat. 0 ÷ 55% 19'50 ÷ 20'50 (20'00 ÷ 21'00), — I gat. 0 ÷ 65% 19'00 ÷ 19'50 (19'50 ÷ 20'00), — II gat. 45 ÷ 55% 15'50 ÷ 16'50, — razowa 0 ÷ 90% 15'75 ÷ 16'25, otręby pszenne grube z przemiału standartowego 11'50 ÷ 12'00 (11'25 ÷ 11'75), — średnie z przemiału standartowego 10'50 ÷ 11'00 (10'25 ÷ 10'75), — mialkie z przemiału standartowego 10'50 ÷ 11'00 (10'25 ÷ 10'75), otręby żytnie z przemiału standartowego 8'75 ÷ 9'25 (9'00 ÷ 9'50).

Poznań. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet Poznań dostawa bieżąca (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu 20 ÷ 25/I r. b., o ile różnią się od obecnych): pszenica 18'00 ÷ 18'25 (18'25 ÷ 18'50), żyto 12'00 ÷ 12'25 (12'25 ÷ 12'50), jęczmień 700/725 grl 13'75 ÷ 14'25, — 670/678 grl 13'25 ÷ 13'50, — browarowy 14'25 ÷ 15'25, owies 450/470 grl 14'00 ÷ 14'25, — standartowy 13'50 ÷ 13'75 (13'75), mąka wraz z workiem: pszena I gat. A 20% 30'50 ÷ 32'25 (30'75 ÷ 32'50), — I gat. B 45% 29'75 ÷ 30'25 (30'00 ÷ 30'50), — I gat. C 55% 28'75 ÷ 29'25 (29'00 ÷ 29'50), — I gat. D 60% 28'25 ÷ 28'75 (28'50 ÷ 29'00), — I gat. E 65% 27'25 ÷ 27'75 (27'50 ÷ 28'00), — II gat. A 20 ÷ 55% 26'50 ÷ 27'00 (26'75 ÷ 27'25), — II gat. B 20 ÷ 65% 26'00 ÷ 26'50 (26'25 ÷ 26'75), II gat. D 45 ÷ 65% 23'50 ÷ 24'00 (23'75 ÷ 24'25), — II gat. F 55 ÷ 65% 21'50 ÷ 22'00 (21'75 ÷ 22'25), — II gat. G 60 ÷ 65% 20'00 ÷ 20'50 (20'25 ÷ 20'75), mąka żytnia wyciągowa I gat. 0 ÷ 30% 18'75 ÷ 19'00 (19'00 ÷ 19'25), — I gat. 0 ÷ 45% 18'50 ÷ 18'75 (18'75 ÷ 19'00), — I gat. 0 ÷ 55% 18'00 ÷ 18'25 (18'25 ÷ 18'50), — I gat. 0 ÷ 65% 17'25 ÷ 17'75 (17'50 ÷ 18'00), — II gat. 45 ÷ 55% 14'25 ÷ 15'25 (14'50 ÷ 15'50), otręby pszenne średnie z przemiału standartowego 10'25 ÷ 11'00 (10'75 ÷ 11'50), — grube z przemiału standartowego 11'50 ÷ 12'00 (12'00 ÷ 12'50), otręby żytnie z przemiału standartowego 9'50 ÷ 10'00 (10'00 ÷ 10'50), otręby jęczmienne 9'75 ÷ 11'00.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 3 do 8 lutego 1936 r.

Na rynku akcyjnym w okresie sprawozdawczym panował mocny nastrój, który znalazł odbicie w zwyżkach — często bardzo poważnych — kursów poszczególnych akcji; obroty kształtowały się nieco wyżej od przeciętnych z ostatnich okresów. W stosunku do notowań z dn. 25/I — następujące akcje na giełdzie warszawskiej odnotowały zwyżki (w zł): Bank Polski 1'00, Lilpop 0'95, Norblin 4'50, Ostrowiec 2'25 oraz Starachowice 1'10; akcje Warsz. Tow. Fabryk Cukru nie wykazały zmian kursowych.

GIEŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nomin- alna (waluta)	Kurs naj- wyż- szy	Kurs naj- niższy	Ostatni kurs w tygod- niu
w zł za akcję				
Bank Polski	zł 100	97'50	97'00	97'50
Warsz. Tow. Fabryk Cukru	zł 100	33'00	33'00	33'00
Warsz. Tow. Kopalń Węgla	zł 100	12'50	12'25	12'50
Lilpop	zł 25	.	.	8'75
Norblin	zł 100	40'00	37'00	40'00
Ostrowiec	zł 50	.	.	18'00
				-18'50
Starachowice	zł 100	33'75	33'25	33'50
				-33'60

GIEŁDA KRAKOWSKA

Akcje — w zł: Bank Polski 97'00.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum): Bank Polski 97'00 — 96'00, Bank Cukrownictwa 64'00.

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

TRANZYT NIEMIECKI PRZEZ POMORZE

Z dniem 7 b. m. naskutek zarządzenia Ministra Komunikacji kolejowy ruch tranzytowy pomiędzy Prusami Wschodnimi i resztą Niemiec przez terytorjum polskie uległ ograniczeniu. Z komunikatów prasowych wiadomo, że ograniczenie to jest wynikiem wstrzymania przez Niemcy już od dłuższego czasu transferu należnych kolejom polskim od kolei niemieckich kwot za wykonywanie przewozów tranzytowych.

Na zarządzenie to, które mogło być nastąpić już przed wieloma miesiącami, t. j. bezpośrednio po powstaniu pierwszych zaległości — Rząd nasz zdecydował się, gdy zaległości wzrosły do poważnych rozmiarów, zagrażających budżetowi P. K. P. Zwlekając tak długo z wydaniem ochronnych zarządzeń, Rząd nasz dał dowód najdalej idącej dobrej woli i wyrozumiałości. Niestety, nie możemy tego powiedzieć o drugiej stronie, która przechodzi do porządku nad faktem, że przecież koleje polskie nie mogą finansować tranzytu niemieckiego, i że tego rodzaju sytuacja stwarza poważne trudności nie tylko kolejom polskim, ale też odbija się wysoce ujemnie na całym naszym gospodarstwie narodowym.

Zwłoka w transferze należności za tranzyt zaczęła powstawać jeszcze w II połowie 1934 r. Obecna zaległość, już obliczona, wynosi przeszło zł 66 miljn. Do tego dochodzi należność za ostatnie 3 miesiące, tyle bowiem czasu potrzeba na obliczenie i uzgodnienie pomiędzy zarządami kolejowymi należności.

Tonnaż przewożony tranzytem przez Polskę pomiędzy Prusami Wschodnimi i resztą Niemiec, wynosi ok. 7% całego tonnażu, przewożonego kolejami w Polsce. Jest to więc ilość, która poważnie ciąży na kosztach eksploatacji naszych kolei, zwłaszcza że przewozy te wykonywane są szczególnie szybko i sprawnie, co w znacznym stopniu podnosi koszty ich wykonywania. Znaczne ofiary, ponoszone przez nasze koleje na rzecz gospodarstwa narodowego, wy-czerpały je finansowo, wobec czego dalsza zwłoka w opłaceniu tranzytu grozi poważnymi następstwami w gospodarce naszych kolei. Najbardziej radykalnym i najzupełniej uzasadnionym posunięciem byłoby przepuszczanie w tranzycie tylko tych pociągów, za które przewoźne opłacałyby koleje niemieckie zgóry przy zdawaniu ich na linje polskie. Nasz Minister Komunikacji dał dowód dużego umiaru, nie stosując tej metody. Mamy więc prawo liczyć, że tak duża dobrej woli, okazanej ze strony naszych kolei, będzie na-

leżycie ocenione przez odpowiednie władze niemieckie, które znajdują w tej przykryj sprawie rozwiązanie, możliwe dla nas do przyjęcia.

Przechodząc do omówienia zasad, na których opiera się omawiany tranzyt, stwierdzamy, że wolność tranzytu pomiędzy Prusami Wschodnimi i resztą Niemiec przez Polskę zagwarantowaną mają Niemcy w postanowieniach art. 89 Traktatu Wersalskiego. Podstawy prawne, na których tranzyt ten odbywa się, uregulowane są w konwencji, zawartej w myśl postanowień art. 98 Traktatu Wersalskiego i omiędzw Polską i Niemcami. Konwencja ta podpisana została w Paryżu dn. 21/IV 1921 r. Wolny tranzyt odbywa się tylko na obszarze, oddanym Polsce przez Niemcy. Konwencja paryska reguluje sprawy tranzytu, dokonywanego wszelkimi środkami przewozu, tudzież tranzytową komunikację pocztową, telegraficzną i telefoniczną. Wolność tranzytu nie wyklucza naszej suwerenności państwowej w stosunku do osób i towarów tranzytujących; ruch tranzytowy wogóle podlega prawom, obowiązującym w Polsce, a odnoszącym się do porządku i bezpieczeństwa publicznego, tudzież sanitarnym.

Dla tranzytu kolejowego ustalono 10 linii, przechodzących przez obszar województw: pomorskiego i poznańskiego, na których zobowiązaliśmy się przewozić naszymi środkami wszystkie transporty tranzytowe, doprowadzone do naszej sieci kolejowej. Początkowo wobec szczupłości naszego taboru korzystaliśmy częściowo z parowozów niemieckich, co obecnie od dłuższego już czasu nie ma miejsca. Ilość pociągów i ich rozkład jazdy ustalane są w porozumieniu z kolejami niemieckimi. Pomijając szereg mniej istotnych dla omawianych tu spraw szczegółów, stwierdzamy tylko, że pod względem technicznym tranzyt odbywa się sprawnie, koleje polskie idą zawsze jaknajdalej na rękę kolejom niemieckim, czego dowodzi fakt, że stałemu Sądowi Rozjemczemu przewidzianemu w konwencji paryskiej do rozstrzygania sporów, mogących wyniknąć z jej stosowania, nie były dotąd poddawane żadne sprawy, dotyczące wykonywania przewozów kolejowych.

Bliżej nieco należy omówić sprawę opłat za wykonywanie przez koleje polskie tranzytu wschodnio-pruskiego. Sprawa ta uregulowana została w art. 39 konwencji paryskiej w ten sposób, że ustanowiona została „taryfa bezpośrednia dla ruchu pomiędzy Prusami Wschodnimi i pozostałą częścią Niemiec przez obszar, ustanowiony przez Niemcy w Polsce, oraz przez obszar W. M. Gdańska”. W myśl tej taryfy koleje niemieckie pobierają przewoźne od podróżnych i nadawców towarów za całą odległość przewozu, t. j. zarówno za odległości kolei niemieckich, jak i tranzytowych polskich, przyczem wysokość tego całkowitego przewoźnego ustalają według swego uznania. Natomiast koleje niemieckie wypłacają polskim należne im udziały, obliczone według taryf, obowiązujących na naszych kolejach, przyczem

możliwości dyskryminacji taryfowej na niekorzyść przewoźników tranzytowych zostały wykluczone przez obowiązek kolei polskich obliczania opłat za swoje odległości nie tylko według taryf zasadniczych, ale również i ulgowych, obowiązujących na liniach tranzytowych dla podróżnych i przesyłek polskich. Ponadto przewoźne za odległości tranzytowe zostaje obniżone o t. zw. opłatę stałą albo stacyjną, co wynosi gr 9 — 32 za 100 kg przy klasach zasadniczych (normalnych).

Przed kilku laty nastąpiła pomiędzy zarządami kolejowymi rozbieżność poglądów odnośnie stosowania postanowień wyżej wspomnianego art. 39 konwencji paryskiej. W wyniku tej rozbieżności zarówno koleje polskie jak i niemieckie wniosły skargi do Sądu Rozjemczego, który jednak nie wydał orzeczenia, gdyż w międzyczasie strony doszły do porozumienia na podstawie kompromisu, przyczem strona polska wykazała dalekoidącą ustepliwość, i skargi zostały wycofane. Spór ten doprowadził do zawarcia pomiędzy Ministrami Komunikacji obu państw układu resortowego, podpisanego w Warszawie dn. 20/II 1932 r., w którym bardzo szczegółowo uregulowano skomplikowany problem taryfowy. Odtąd obliczenie przewoźnego za odległość kolei polskich nie nasuwa wątpliwości, a koleje niemieckie w szerokiej mierze korzystają przy tranżycie z niskich taryf, obowiązujących na P. K. P. Ostatnio np. przeprowadzona zniżka taryfy towarowej na naszych kolejach obniżyła dla kolei niemieckich koszty tranzytu przez Polskę bezmała o zł 10 miljn. w stosunku rocznym przy dotychczasowej ilości przewozów. Ponieważ ostatnio koleje niemieckie podwyższyły swoją taryfę towarową o 5%, przeto, pobierając od swoich nadawców o 5% więcej, koleje niemieckie będą płaciły kolejom polskim za szereg masowych towarów o 10 — 30% taniej niż dotychczas.

Tak wyglądają w krótkim zarysie podstawy prawne i finansowe, na których oparty jest uprzywilejowany tranzyt wschodnio-pruski. Przewozy niemieckie mają tutaj zapewnione wszelkie możliwości i ułatwienia.

Zarówno koleje polskie jak i inne zainteresowane resorty stosują tutaj przepisy prawne z najlepszą wolą, w wypadkach wątpliwych interpretują je liberalnie dla tranzytu, a zdarzające się luki prawne starają się zawsze wypełniać pod kątem widzenia ułatwienia tranzytu.

Znamy niemieckie trudności dewizowe, rozumiemy nawet, że w pewnych wypadkach może zająć konieczność zawieszenia transferu w pewnym kierunku, niewątpliwie jednak nikt nie uzna za słuszne takiego zawieszenia wobec państwa, ponoszącego stale pewne koszowne świadczenia. Trudności transferowe nie mogą być w tym wypadku argumentem, uzasadniającym zaniechanie płacenia za tego rodzaju świadczenia.

B. K.

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

OBCHÓD ROCZNICY ODZYSKANIA DOSTĘPU DO MORZA W GDYNI. — W dn. 9 b. m. Gdynia uroczyście obchodziła szesnastą rocznicę objęcia Pomorza przez Polskę, a jednocześnie dziesiątą rocznicę nadania naszemu portowemu miastu ustroju miejskiego.

Po uroczystym nabożeństwie odbyła się defilada oddziałów marynarki, wojsk lądowych i organizacji strzeleckich. Defiladę, która odbywała się wśród burzy śnieżnej, przyjmował Dowódca Floty, Kontradmiral Unrug i Komisarz Rządu Mgr. Sokół.

Następnie odbyła się akademja, którą zajął Komisarz Sokół, poświęcając swe przemówienie charakterystyce wytworzenia się w społeczeństwie polskim ideologii morskiej. Drugim skolei mówcą był przedstawiciel Ligi Morskiej i Kolonjalnej Dyr. Wachowiak, po którego przemówieniu zebrani przyjęli rezolucję, stwierdzającą konieczność budowy w Gdyni stoczni okrętowej, która uniezależni flotę polską od zagranicę oraz stanie się jedną z głównych podstaw dobrobytu ludności nadmorskiej. Dalszy program akademji wypełniły produkcje artystyczne.

Wieczorem na terenie portu wojennego na Oksywiu dokonano apelu poległych marynarzy.

BURZA NAD BAŁTYKIEM. — W końcu pierwszego tygodnia lutego nad Bałtykiem szalała burza, połączona ze śnieżycą i gradem. Stwierdzono dość poważne uszkodzenia wydm nadbrzeżnych u ujść Piaśnicy, Czarnejwody i kanałów odpływowych z błot karwiańskich. Poziom wód znacznie się podniósł, niewyrządzając jednak niemal żadnych szkód na półwyspie. W porcie gdyńskim nie stwierdzono żadnych awaryj i strat.

RYNEK FRACHTOWY. — Rynek La Platy w tygodniu sprawozdawczym wykazywał słabe zainteresowanie tonnażem przy niżkowej tendencji frachtów do portów, nieobjętych ustalonymi stawkami minimalnymi. Ogółem zakontraktowano pod zboże 9 statków o łącznym tonnażu 57.700 t.

Na rynku północno-amerykańskim ruch był również bardzo ograniczony, zafrachtowano kilka transportów złomu

do Japonji po sh 13/6 na marzec/kwiecień, a do Anglji po sh 13/5 — 13/- na luty; w wywozie zboża z Kanady zakontraktowano tylko kilka statków po stawkach minimalnych, natomiast mocna tendencja panowała w eksporcie cukru z Kuby po sh 14/- do Anglji/kontynentu, a po sh 13/6 z San Domingo.

Na rynkach Dalekiego Wschodu sytuacja kształtowała się mniej korzystnie dla armatorów, którzy akceptowali sh 28/- — 27/6 na luty w wywozie ryżu z Sajgonu do Francji via Suez a sh 26/- na marzec via Cape. Z Bumu zafrachtowano duży statek do Gdyni po sh 26/3 na marzec/kwiecień. W wywozie soi stawka pozostała bez zmian, płacono sh 27/6 z portu Dalny do kontynentu na luty. Z Marmagoua frachtowano włoski tonnaż pod rudę do Antwerpii po sh 18/5 na luty. Na rynkach australijskich panował zastój.

W portach czarnomorskich ruch był ożywiony w wywozie węgla i rudy do Stanów Zjedn. oraz drobnicy do portów La Platy po sh 9/9 i do Władystoku po sh 14/3 f. i. o. na luty; w wywozie zboża zaznaczyła się martwość.

KRONIKA TYGODNIOWA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW:

Oplata stemplowa od spółek — rozporz. z dn. 17/I 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 7/1936, poz. 79).

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Oplata stemplowa od obrotu papierami wartościowymi — rozporz. Ministra Skarbu z dn. 22/I 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 8/1936, poz. 86).

Normy szacunku i ceny wykupu krajowego surowca tytoniowego — rozporz. Ministra Skarbu z dn. 27/I 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 8/1936, poz. 87).

Przesunięcie terminu składania zeznań do wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1936 — rozporz. Ministra Skarbu z dn. 27/I 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 9/1936, poz. 90).

Wnoszenie do Ksiąg hipotecznych wpisów w walutach zagranicznych — rozporz. Ministrów: Skarbu i Sprawiedliwości z dn. 31/I 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 9/1936, poz. 91).

Sposób wyłączenia gruntów z nieruchomości ziemskich, należących do ordynacji lub innych gospodarstw wiejskich, objętych węzłami substytucji powierniczej lub innymi ograniczeniami prawa własności, stale do tych nieruchomości przywiązane — rozporz. Ministrów: Skarbu i Sprawiedliwości z dn. 31/I 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 9/1936, poz. 92).

Umarzanie, rozkładanie na raty i odraczanie zapłaty należnych w postępowaniu cywilnym, a należnych Skarbowi Państwa kosztów sądowych — rozporz. Ministra Sprawiedliwości z dn. 4/II 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 9/1936, poz. 95).

Obliczanie i pobór nadzwyczajnej daniny majątkowej w I grupie kontyngentowej w 1936 r. — rozporz. Ministra Skarbu z dn. 10/II 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 10/1936, poz. 98).

Organizacja przymusowa „Polski Ekspert Naftowy” — rozp. Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 30/I 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 10/1936, poz. 99).

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE:

Wypowiedzenie układu między Polską i W. M. Gdańskiem celem uchylecia dwukrotnego opodatkowania w zakresie opłat stemplowych od weksli (podatku wekslowego) — oświadczenie z dn. 30/XII 1935 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 7/1936, poz. 82).

OBWIESZCZENIA MINISTRÓW:

Jednolity tekst ustawy w sprawie regulowania stosunków w przemyśle naftowym — obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 23/I 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 7/1936, poz. 83).

Jednolity tekst ustawy o pobieraniu odsetek od zaległości w podatkach państwowych i innych daninach publicznych — obwieszczenie Ministra Skarbu z dn. 10/I 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 8/1936, poz. 88).

Jednolity tekst rozporządzenia o rozbudowie miast — obwieszczenie Ministra Skarbu z dn. 22/I 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 10/1936, poz. 107).

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH

25 lutego:

— „CuKr. Wierchostawicka“, S. A. — o g. 11 w hotelu Basty w Inowrocławiu.

— Zakł. Mechan. „Bormann, Szwede i S-ka“, S. A. — o godz. 12 w lok. S-ki w W-wie, Srebrna 9.

26 lutego:

— „Warsz. - Gdańskie T-wo Hand. Zast.“, S. A. — o godzinie 18 w lok. S-ki w W-wie, pl. Napoleona 1.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 3 do 8 lutego 1936 r.

Rynek dewiz w okresie sprawozdawczym cechowało osłabienie tendencji, ograniczone obroty. Poza utrzymaniem markami niemieckimi i lekko zwiększającymi frankami francuskimi (których zysk wyniósł zł 0'00¹/₂, na 100 fr.) — po-

zostałe dewizy niżkowały (w zł na 100 jednostkach walutowych): franki szwajcarskie o 0'55, belgi o 0'40, korony czechosłowackie o 0'01, floreny holenderskie o 0'65, korony szwedzkie o 0'15 oraz korony norweskie o 0'40, pozatem niżkowały: dolary gotówkowe o zł 0'01 ³/₄ i telegraficzne o zł 0'01 ³/₄, na \$ 1 oraz funty szterlingi — o zł 0'03 na £ 1.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
Dolary St. Zjedn.	\$ 1	5'23 ¹ / ₄	5'23	5'23
„ „ „ telegr.	\$ 1	5'23 ¹ / ₂	5'23 ¹ / ₄	5'23 ¹ / ₄

Funty szterlingi . . .	£ 1	26·28	26·22	26·26
Franki francuskie . . .	100 fr.	35·01	35·00 ^{1/2}	35·01
Franki szwajcarskie . . .	100 fr.	173·10	172·65	173·10
Belgi	100 belg.	89·35	89·20	89·25
Marki niemieckie . . .	100 RM	213·45	213·45	213·45
Korony czechosłow. . .	100 kor.	21·96	21·95	21·96
Liry włoskie	100 lir.	—	—	—
Floreny holenderskie . .	100 fl.	359·85	359·50	359·75
Guldeny gdańskie . . .	100 guld.	—	—	—
Korony szwedzkie . . .	100 kor.	135·45	135·25	135·45
Korony duńskie	100 kor.	—	—	—
Korony norweskie . . .	100 kor.	132·00	131·65	131·75

Na rynku papierów lokacyjnych państwowych — przy mocniejszej tendencji następujące pożyczki odnotowały zwykłą kursów: 4% Poż. Dolarowa — zł 0·35, 6% Poż. Dolarowa — 1·00% nom. oraz 7% Poż. Stabilizacyjna — 0·25% nom. Na rynku papierów lokacyjnych prywatnych panowała tendencja niejednolita — naogół słabsza.

Papiery państwowe	Wartość nominalna (waluta)	Kurs	Kurs	Ostatni
		najwyższy w zł za 1	najniższy sztukę	kurs w tygod.
3% Pożyczka Budowlana	zł w zł 50	—	—	—
4% " Dolarowa	\$ ¹⁾	53·40	52·50	53·35
4% " Inwestyc. zł w zł 100	—	—	—	—
4% " " serje zł w zł 100	—	—	—	—
		w % -ach nominalu		
5% " Konwersyjna	zł	59·25	59·25	59·25
5% " Konwers. Kol.	zł	56·00	56·00	56·00
6% " Dolarowa	\$	76·50	76·00	76·50
7% " Stabilizacyjna ²⁾	\$ ³⁾	63·50	62·50	62·75
Listy zastawne i obligacje towarzystw kredytowych				— 62·88
8% L. Z. Tow. Kred. Przem. Polskiego ⁴⁾	£	90·00	89·50	89·50
4 ^{1/2} % L. Z. Tow. Kred. Ziem.	zł	46·50	45·50	46·25
				— 46·00
5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy	zł	57·00	56·63	57·00
				— 56·75
5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r.	zł	55·25	53·63	54·75
				— 55·25
5% L. Z. Tow. Kred. m. Kalisza z 1933 r.	zł			42·75
5% L. Z. Tow. Kred. m. Lublina z 1933 r.	zł			39·13
5% L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1933 r.	zł	48·50	48·38	48·38
				— 48·50
5% L. Z. Tow. Kred. m. Piotrkowa z 1933 r.	zł			45·25
5% L. Z. Tow. Kred. m. Siedlec z 1933 r.	zł			28·50
Obligacje miast				
VII 5 ^{1/2} % Poż. Konwers. m. Warszawy	zł			50·25
VI 6% Poż. Konwers. m. Warszawy	zł			59·00
VIII i IX 6% Poż. Konw. m. Warszawy	zł	55·00	54·50	55·00

Z BANKU POLSKIEGO

NOWY PREZES BANKU POLSKIEGO. —

Pan Prezydent Rzplitej podpisał w dn. 7 b. m. nominację dotychczasowego Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Skarbu P. Adama Koca na Prezesa Banku Polskiego.

*

P. Adam Koc, Płk. dypl. w stanie spoczynku, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Skarbu, urodził się w 1891 r. w Suwałkach, gdzie uczęszczał do gimnazjum rosyjskiego. Brał czynny udział w strajku szkolnym i ukończył następnie polską szkołę handlową. W latach gimnazjalnych

pracował w niepodległościowych organizacjach młodzieży. W okresie studjów uniwersyteckich w Krakowie należał od początku do Związku Walki Czynnej, a potem do Związku Strzeleckiego, znany pod pseudonimem „Witolda”. W końcu 1912 r. uzyskał stopień podporucznika Związku Strzeleckiego oraz odznakę oficerską Związku, t. zw. „Parasol”, którą dziś posiada zaledwie 30 osób w całej Polsce.

Odcięty przez wybuch wojny od Legionów, udał się do Warszawy, gdzie doprowadził do połączenia między członkami Związku Strzeleckiego i Drużyn Strzeleckich. Zorganizował też Polską Organizację Wojskową i oddał ją pod komendę ś. p. Tadeusza Żulińskiego, którego przysłał do Warszawy w tym czasie Komendant Piłsudski. W Polskiej Organizacji Wojskowej był komendantem okręgu warszawskiego przez cały czas okupacji rosyjskiej aż do końca maja 1915 r., kiedy przez Finlandję wy dostał się z Rosji i udał się do Pierwszej Brygady.

Odkomenderowany z Brygady do prac wojskowo-organizacyjnych w Lubelszczyźnie, przesładowany przez policję austriacką, powrócił na front, gdzie dowodził plutonem i kompanją. Został ciężko ranny w bitwie nad Siuchodem.

Po kryzysie przysięgowym w Legionach i po uwięzieniu Józefa Piłsudskiego przez Niemców Adam Koc został uwolniony w Benjaminowie. Uwolniony w kwietniu 1918 r., ojął z rozkazu komendanta głównego P. O. W. Edwarda Rydza - Śmigłego komendę naczelną Polskiej Organizacji Wojskowej w Warszawie i sprawował ją w trudnych warunkach prześladowań niemieckich. Organizował i prowadził walkę zbrojną z okupantami, a w dniu powrotu Józefa Piłsudskiego z Magdeburga, zmobilizowawszy Polską Organizację Wojskową — dowodził rozbrajaniem Niemców na całym obszarze okupacji.

Wróciwszy do służby w armii regularnej, pełni kolejno szereg ważnych i odpowiedzialnych funkcji w Sztabie Głównym. W 1920 r. w czasie ofensywy bolszewickiej na Warszawę zorganizował pierwszą dywizję ochotniczą i na jej czele wyruszył na front, dowodząc nią m. in. także w znanej bitwie Niemeńskiej.

Po wojnie zajmował znowu odpowiedzialne stanowisko w Sztabie Głównym i Ministerstwie Spraw Wojskowych, a w latach 1926 — 1927 był Szefem Sztabu Dowództwa Korpusu we Lwowie.

Wybrany w 1928 r. do Sejmu został przewodniczącym grupy posłów i senatorów Małopolski Wschodniej i wiceprezesem klubu parlamentarnego B.B.W.R. W wyborach do Sejmu we wrześniu 1934 r. uzyskał mandat z okręgu sąwalskiego.

Od 1929 r. P. Adam Koc był redaktorem naczelnym „Głosu Prawdy”, a później „Gazety Polskiej”.

W grudniu 1930 r. powołany został na stanowisko Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Skarbu i odtąd kierował polityką walutową Państwa Polskiego. Równocześnie P. Prezes Koc pełnił funkcje Komisarza Rządowego w Banku Polskim.

P. Adam Koc mianowany był przez Marszałka Piłsudskiego — jako jeden z pierwszych 10 — kawalerem orderu „Wirtuti Militari” i członkiem kapituły tego orderu. Prócz tego posiada Krzyż Niepodległości z Mieczami, „Polonję Restitute” IV klasy, czterokrotny Krzyż Walecznych oraz szereg odznaczeń zagranicznych.

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 31 STYCZNIA 1936 R. — Obroty walutowe — zwyczajne Banku Polskiego w styczniu kształtowały się bardzo korzystnie, gdyż wykazały równowagę skupu i sprzedaży walut i dewiz. Coprawda, już i grudzień miał dobry bilans walutowy, bo nawet z kil-

1) \$ 5 = zł 44·57.

2) Z wyłączeniem transzy francuskiej.

3) \$ 1 = 5·183 fr. szwajc. = Hfl. 2·4888.

4) Gwarantowane przez Skarb Państwa.

kamiljonową nadwyżką skupu, ale np. styczeń 1935 r. był na kilkanaście milionów deficytowy.

Rezerwy walutowe wykazały w III dekadzie stycznia — mimo nadwyżki skupu dewiz — lekki spadek, mianowicie o zł 1.3 miljn., w związku z rozchodem dewiz z tytułu obrotu kredytowo-lokacyjnego Banku Polskiego z zagranicą. W ciągu całego stycznia rezerwy walutowe spadły z tegoż powodu o zł 5.9 miljn.

Zapas złota Banku zwiększył się w ciągu stycznia o zł 0.3 miljn., przyczem w III dekadzie podniósł się z zł 444.6 miljn. do zł 444.7 miljn. Skup złota, który od listopada wykazuje lekką tendencję zwykłą, był także w styczniu nieco większy niż w grudniu.

W stosunku do sumy obiegu biletów bankowych i części natychmiast płatnych zobowiązań, podlegającej pokryciu (przewyżki ich ponad zł 100 miljn.), powyższy zapas złota stanowił w końcu stycznia 41.26%, czyli nieznacznie mniej niż w poprzedniej dekadzie, więcej niż w końcu grudnia r. ub., ale zato znów znacznie mniej niż przed rokiem, jak to wykazuje poniższe zestawienie procentowego pokrycia złotem obiegu i zobowiązań:

	%	
31/XII 1935	39.78	
20/I 1936	41.40	
31/I 1936	41.26	
31/I 1935	47.13	

Lekki spadek procentu pokrycia w III dekadzie stycznia mimo wyższej sumy pokrycia, t. j. zapasu złota — tłumaczy się jednocześnie zwiększeniem się sumy obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań — z zł 1152.6 miljn. do zł 1156.5 miljn. Zwiększenie się to powstało wskutek zwykłego na ultimo miesiąca wzrostu obiegu banknotów (z zł 952.5 miljn. do zł 958.7 miljn.), gdy jednocześnie zobowiązania obniżyły się z zł 220.1 miljn. do zł 197.8 miljn., przyczem same lokaty żyrowe skurczyły się z zł 193.0 miljn. do zł 174.2 miljn.

Z lokat żyrowych — lokaty kas państwowych (stałe zresztą obecnie bardzo niskie) zmniejszyły się bardzo niewiele, zato dość silnie spadły lokaty na rachunkach prywatnych. Ruch lokat żyrowych ilustruje nast. zestawienie (w miljn. zł):

Lokaty żyrowe:		
	kas państwowych	pozostałe
31/XII 1935	1.2	186.3
20/I 1936	1.3	191.8
31/I 1936	1.2	172.9
31/I 1935	35.9	171.4

Obieg biletów bankowych wzrósł w III dekadzie stycznia o zł 26.1 miljn. — do poziomu o ok. 5% niższego niż na ultimo 1935 r., lecz nieco wyższego niż przed rokiem, jak to wykazuje nast. zestawienie (w miljn. zł):

31/XII 1935	1 007.2
20/I 1936	932.5
31/I 1936	958.7
31/I 1935	937.1

Wzrost obiegu w dekadzie sprawozdawczej znajdował odpowiednik w odpływie lokat żyrowych, pozatem zaś wiązał się ze zwykłą kredytów Banku. Wzrosły, mianowicie: portfel wekslowy — o zł 9.8 miljn., pożyczki zastawowe — o zł 5.4 miljn. Jedynie portfel skupionych biletów skarbowych spadł o zł 8.3 miljn.

W ciągu stycznia ruch kredytów był wybitnie niskowy (w miljn. zł):

Spadek	
Kredyty dyskontowe	62.9
Pożyczki zastawowe	21.6
Bilety skarbowe	27.2

W okresie rocznym natomiast (31/I 1935 — 31/I 1936) kredyty wzrosły (w miljn. zł):

Wzrost	
Kredyty dyskontowe	7.4
Pożyczki zastawowe	35.3
Bilety skarbowe	12.9

Co się tyczy innych operacji czynnych Banku — wchodzących, obok rezerw walutowych i 3 głównych form kredytu, w skład pokrycia bankowego — to zapas bilonu, skupionego przez Bank, zmniejszył się w III dekadzie stycznia o zł 1.3 miljn., a zapas skupionych papierów procentowych wzrósł o zł 0.2 miljn. Całe bankowe pokrycie obiegu przedstawiało się następująco (w tys. zł):

	31/XII 1935	20/I 1936	31/I 1936
Waluty i dewizy	26 922	22 288	21 018
Weksle krajowe	689 144	616 436	626 213
Bilety skarbowe	67 627	48 717	40 398
Polskie monety srebrne i bilon	21 627	46 556	39 705
Pożyczki, zabezp. zastawami	1 094 481	82 447	87 873
Papiery procentowe własne	52 870	91 216	91 380
Dług Skarbu Państwa	90 000	90 000	90 000
Razem:	1 057 671	997 660	996 587

Obieg monet srebrnych i bilonu, emitowanych przez Skarb Państwa, wzrósł w III dekadzie stycznia o zł 20.7 miljn., t. j. o 5½%, a więc silniej niż obieg biletów, emitowanych przez Bank Polski, który podniósł się o niecałe 3%. Zmiany w stanie i strukturze obiegu bilonowego ilustruje nast. zestawienie (w miljn. zł):

	31/XII 1935	20/I 1936	31/I 1936
Monety srebrne			
(10, 5 i 2-złotowe)	320.1	288.0	306.2
w tem: 10-złotówki	140.8	130.8	136.4
5	114.6	102.2	109.1
Bilon niklowy i bronzowy	84.1	77.6	80.0
Razem:	404.3	365.6	386.3

W okresie rocznym obieg bilonowy wzrósł tylko o zł 20.8 miljn.

Całkowity obieg pieniężny (bilety Banku Polskiego i bilon) wyniósł w końcu stycznia r. b. zł 1 344.9 miljn., — wobec zł 1 411.5 miljn. w końcu r. ub. i zł 1 312.5 miljn. w końcu stycznia r. ub.

Obieg pieniężny, wzięty łącznie z lokatami żyrowymi, dawał przed rokiem (w końcu stycznia 1935 r.) zł 1 519.5 miljn. i obecnie (w końcu stycznia r. b.) — prawie identyczną sumę — zł 1 519.1 miljn.

PRZEDRUK DOZWOLONY, LEOZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA—ELEKTORALNA 2 (parter). Telefony: 5 12 66 (Red.), 5 12 73 i 5 35 35 (Adm.), 11 92 68 (Druk.). Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu. KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie—zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60.

ZAGRANICĄ: kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100.

Redaktor naczelny: CZESŁAW PECHE

Redaktor: WACŁAW SZURIG

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
Jerzy Lubowicki

Redaktor działu rolniczego:
Czesław Bobrowski

Redaktor działu komunikacyjnego:
Bolesław Kaczmarski

Wydawca: Sp. Wyd. z ogr. odp. „PRZEMYSŁ I HANDEL“

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

Zarząd Spółki Akcyjnej

WARSZAWSKA FABRYKA BISZKOPIÓW STANISŁAW FUCHS

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 12 marca r. b. o godz. 5 pp. odbędzie się w biurze Zarządu przy ul. Nowolipie Nr. 80 m.1

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1/ Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2/ Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3/ Zatwierdzenie bilansu wraz z r-kiem strat i zysków za 1935 r. oraz podział zysków; 4/ Zatwierdzenie budżetu na rok 1936; 5/ Sprzedaż nieruchomości Nr. 2448 hip.; 6/ Wybór 2 członków Zarządu i 5 członków Komisji Rewizyjnej; 7/ Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu z prawem głosu, winni złożyć Zarządowi akcje lub zastępujące dowody nie później, niż na 7 dni przed datą Walnego Zgromadzenia.

II Ogłoszenie

W dn. 26 lutego 1936 r. o godz. 6 wiecz. w lokalu Towarzystwa, Plac Napoleona Nr. 1 odbędzie się

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIJUSZÓW

WARSZAWSKO-GDAŃSKIEGO TOWARZYSTWA HANDLOWO-ZASTAWOWEGO
SPÓŁKA AKCYJNA

z następującym porządkiem obrad:

1/ Wybór Prezydium; 2/ Sprawozdanie i bilans wraz z rachunkiem strat i zysków za 1935 r.; 3/ Uchwalenie dopełnienia kapitału akcyjnego lub likwidacji Spółki, zgodnie z przepisami art. 430 kodeksu handlowego i art. 101 prawa bankowego; 4/ Uchwalenie preliminarza budżetowego wraz z powzięciem uchwały o uzupełnieniu kapitału akcyjnego; 5/ Wybory członków władz lub likwidatorów Spółki; 6/ Ustalenie pisma perjodycznego dla zamieszczenia obwieszczeń Spółki; 7/ Wolne wnioski.

Stosownie do art. 399 kodeksu handlowego, Akcjonariusze, chcący uczestniczyć w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, obowiązani są na 7 dni przed terminem Zgromadzenia przedstawić akcje względnie świadectwa depozytowe w biurze Spółki, Warszawa, pl. Napoleona Nr. 1.

I Ogłoszenie

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego
ŁÓDZKIEJ FABRYKI NICI, SPÓŁKA AKCYJNA w ŁODZI

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 13 marca 1936 r. w piątek o godz. 11 przedpoł. w siedzibie Spółki w Łodzi, przy ul. Niciarskiej Nr. 2, z następującym porządkiem dziennym:

1/ Wybór przewodniczącego; 2/ Sprawozdanie Zarządu za rok 1935; 3/ Sprawozdanie Rady Nadzorczej za rok 1935; 4/ Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok 1935; 5/ Udzielenie władzom Spółki pokwitowania; 6/ Zatwierdzenie budżetu na rok 1936; 7/ Wybór członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej; 8/ Zatwierdzenie emerytur, udzielonych przez Zarząd byłym pracownikom; 9/ Wolne wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni stosownie do § 13 statutu najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć swoje akcje bądź odnośne dowody posiadania akcji w Zarządzie Spółki.

Zarząd Spółki Akcyjnej

PRZEMYSŁ WEŁNIANY S. BARCINSKI i S-ka w ŁODZI

zawiadamia, że w ciągnięciu odbytem dn. 31 grudnia 1935 r. wylosowane zostały następujące numery obligacji Spółki:

14 , 95, 98, 104, 144, 146, 148, 158, 182, 201, 214 , 235, 369, 400, 436, 440, 446, 510, 516, 518, 556 , 614, 654, 691, 714, 734, 749, 791, 795, 989, 993 , 1019, 1076, 1079, 1174, 1181, 1192, 1202, 1209, 1268, 1390, 1455, 1464, 1472, 1528, 1624, 1673, 1680, 1807, 1818, 1836, 1877, 1908, 2114, 2198, 2227, 2253, 2296, 2304, 2414, 2422, 2467, 2502, 2503, 2590, 2625, 2642, 2658, 2686, 2739, 2766, 2782, 2849, 2854, 2949, 2950, 2959, 2980, 3068, 3070, 3168, 3207, 3210, 3228, 3232, 3279, 3281, 3296, 3334, 3406, 3425, 3428, 3457, 3514, 3712, 3803, 3842, 3868, 3950, 3994.

ZARZĄD

WŁOCŁAWSKIEJ FABRYKI CYKORJI "STELLA", S.A.

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dn. 29 lutego 1936 r. o godz. 6 popoł. w lokalu Zarządu Włocławek, Kościuszki 28, z następującym porządkiem dziennym

1/ Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności 1934/35 r.; 2/ Zatwierdzenie bilansu i udzielenie Zarządowi pokwitowania; 3/ Ustalenie budżetu 1935/36 r.; 4/ Wybór 2 członków Zarządu i 5 członków Komisji Rewizyjnej; 5/ Uzupełnienie brzmienia firmy spółki /§ 1 i 2 Statutu/; d o t y c z a s o w e brzmienie firmy, objęte § 1 i 2 Statutu "Włocławska Fabryka Cykorji "Stella", Spółka Akcyjna" - p r o j e k t o w a n e brzmienie firmy: Włocławska Fabryka Surozatów Kawy i Cykorji "Stella". Spółka Akcyjna; 6/ Wolne wnioski.

ZARZĄD STOCZNI GDYŃSKIEJ, S.A. W GDYNI

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 9 marca 1936 r. odbędzie się w biurze Stoczni w Gdyni
1. O godz. 16 min. 30

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁKI

z porządkiem dziennym

a/ Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności za rok 1934/35; b/ Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat na 31 października 1935; c/ Udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej; d/ Rozpatrzenie spraw, wynikających z § 45 Statutu i powzięcie decyzji w tych sprawach; e/ Wybory do Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących członków w myśl § 33 Statutu; f/ Wolne wnioski.

II. O godz. 17 min. 15

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁKI

z porządkiem dziennym:

Rozpatrzenie spraw, wynikających z § 45 Statutu; ewentualna redukcja oraz zwiększenie kapitału zakładowego i odpowiednie zmiany § 4 Statutu.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 część kapitału akcyjnego, mają prawo na mocy § 9 Statutu zgłoszenia dodatkowych spraw. PP. Akcjonariusze mają prawo uczestniczenia w powyższych Zgromadzeniach, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej przed dn. 1 marca r. b.

PRZEMYSŁ GUMOWY "ARDAL", SPÓŁKA AKC. w LIDZIE

Bilans na dz. 30 czerwca 1935 r.

AKTYWA. - Majątek stały: Grunty $\text{z} 19\ 773.71$; Budynki: a/ fabryczne $\text{z} 275\ 505.68$, b/ gospodarcze $\text{z} 75\ 166.21$; Urządzenia techniczne $\text{z} 835\ 194.83$; Inwentarz zakładowy i biurowy martwy /ruchomości/ $\text{z} 35\ 571.66$. Majątek płynny: gotówka w kasie i bankach $\text{z} 8\ 634.34$, papiery procentowe $\text{z} 4\ 060.00$, weksle w portfelu i inkasie $\text{z} 75\ 070.36$, materiały $\text{z} 155\ 949.22$, półfabrykaty $\text{z} 27\ 972.07$, gotowe wyroby $\text{z} 330\ 019.72$; Dłużnicy: a/ odbiorcy $\text{z} 79\ 410.02$, b/ zaliczenia kolejowe $\text{z} 3\ 245.19$, c/ dostawcy $\text{z} 12\ 650.31$, d/ różni $\text{z} 42\ 581.41$, e/ oddziały i przedstawiciele $\text{z} 9\ 624.64$; Sumy przechodnie: a/ wydatki dot. okresu przyszłego $\text{z} 6\ 132.34$, b/ inne $\text{z} 1\ 360.36$; Straty do 1/VII 1934 r. $\text{z} 269\ 523.41$; Straty za 1934/35 r. $\text{z} 25\ 499.49$. Ogółem $\text{z} 2\ 292\ 944.97$.

PASYWA. - Kapitał zakładowy $\text{z} 750\ 000.00$; Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego $\text{z} 199\ 464.72$, dopisano w roku sprawozdawczym $\text{z} 82\ 827.72$; Zobowiązania: akcepty $\text{z} 30\ 149.66$, banki $\text{z} 5\ 645.04$, dostawcy $\text{z} 65\ 122.86$, odbiorcy $\text{z} 13\ 572.36$, różni $\text{z} 92\ 350.00$, oddziały i przedstawiciele $\text{z} 24\ 409.87$, akcepty bezterminowe $\text{z} 517\ 500.00$, pożyczki bezterminowe $\text{z} 500\ 000.00$; Sumy przechodnie $\text{z} 11\ 902.74$; Ogółem $\text{z} 2\ 292\ 944.97$.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. - Remanenty $\text{z} 282\ 319.06$; Koszty fabrykacji $\text{z} 1\ 176\ 940.44$; Koszty administracji $\text{z} 109\ 989.92$; Amortyzacja $\text{z} 82\ 827.72$; Odsetki za pożyczki zagraniczne $\text{z} 74\ 024.71$; Koszty dyskonta i inne $\text{z} 19\ 415.57$; Różnice kursowe $\text{z} 66\ 525.00$; Podatki $\text{z} 55\ 921.92$; Świadczenia socjalne $\text{z} 38\ 010.51$; Koszty handlowe $\text{z} 236\ 619.82$; Straty na dłużnikach $\text{z} 126\ 203.49$; Straty na surowcach $\text{z} 3\ 290.75$; Ogółem $\text{z} 2\ 272\ 088.91$.

MA. - Sprzedaż $\text{z} 1\ 888\ 597.63$; Remanenty $\text{z} 357\ 991.79$; Straty za 1934/35 r. $\text{z} 25\ 499.49$; Ogółem $\text{z} 2\ 272\ 088.91$.

Sumy pozabilansowe: Akcepty gwarancyjne w portfelu $\text{z} 23\ 000.00$; Wydane weksle gwarancyjne i bezterminowe $\text{z} 568\ 365.52$; Zobowiązania z tytułu zyr na wekslach handl. $\text{z} 136\ 189.65$. Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych $\text{z} 1\ 078\ 822.33$.

Zarząd Spółki Akcyjnej

TOWARZYSTWO PRZEMYSŁOWO-BUDOWLANE
PŁACHECKI I PIEKUTOWSKI

zawiadamia, że w dn. 7 marca 1936 r. o godz. 12 w pierwszym terminie, zaś o godz. 14 w drugim terminie w kancelarii Notarjusza Romana Jelnickiego odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z porządkiem dziennym:

1/ Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej, oraz bilansu i rachunku zysków i strat za 1935 r.; 2/ Powzięcie uchwały o do pokrycia strat, 3/ Udzielenie Zarządowi absołutorjum z działalności za 1935 r.

II Ogłoszenie

Stosownie do przepisów art. 449 K.H. Likwidatorzy firmy FABRYKA CYKORJI "LABĘDŹ", SPÓŁKA AKCYJNA w LABĘDZIU, Poczta Działoszyce, woj. Kieleckie

zawiadamiają, że do rejestru handlowego Sądu Okręgowego w Kielcach wniesiono wpis o

OTWARCIU LIKWIDACJI POWYŻSZEJ FIRMY

i wzywają wierzycieli likwidowanej firmy do zgłoszenia swych wierzytelności pod w/w adresem w ciągu 6 miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia.

GORNOSŁĄSKIE TOWARZYSTWO AKCYJNE DLA PRZEMYSŁU
DRZEWNEGO W CHEBZIU

Bilans sanacyjny per 31 grudnia 1934 r.

AKTYWA. - Grunty $\text{z} 35\ 651.00$; Budynki $\text{z} 105\ 750.00$; Dłużnicy $\text{z} 97\ 088.36$; Razem $\text{z} 238\ 489.36$; Połowa aktywów domen $\text{z} 13\ 102\ 019.36$; Razem aktywa $\text{z} 13\ 340\ 508.72$.

PASYWA. - Kapitał akcyjny $\text{z} 2\ 000\ 000.00$; Fundusz rezerwowy - ; Hipoteki $\text{z} 400\ 000.00$; Delcredere $\text{z} 10\ 000.00$; Wierzyciele $\text{z} 279\ 553.12$, po opuszczeniu $76\frac{2}{3}\%$ $\text{z} 213\ 858.15$, t.j. $\text{z} 65\ 694.97$. Połowa pasywów domen: 1. Kapitały własne. Rezerwa na wątpliwe wierzytelności $\text{z} 37\ 148.78$; 2. Kapitał amortyzacyjny $\text{z} 1\ 019\ 157.01$; 3. Zobowiązania: aa/ długi bankowe $\text{z} 14\ 512\ 661.17$, a/ Dedibank oddz. Bytom po opuszczeniu $76\frac{2}{3}\%$ $\text{z} 11\ 102\ 185.80$, mniej przeję. akcji przez Schaffgotschów $\text{z} 1\ 190\ 000.00$ = $\text{z} 12\ 292\ 185.80$; t.j. $\text{z} 2\ 220\ 475.37$; bb/ Dresdner Bank Berlin $\text{z} 110\ 469.79$, po opuszczeniu $76\frac{2}{3}\%$ $\text{z} 84\ 509.39$, t.j. $\text{z} 25\ 960.40$; Razem $\text{z} 2\ 246\ 435.77$, b/ Johann Liebig & Co Reichenberg $\text{z} 4\ 527\ 516.23$, c/ Inni wierzyciele: Zaległe podatki $\text{z} 6\ 974.41$; Dostawcy $\text{z} 3\ 325.36$; Odbiorcy $\text{z} 271\ 566.95$; Różni $\text{z} 173\ 733.64$; t.j. $\text{z} 455\ 600.36$; d/ Konto różnic kursowych $\text{z} 2\ 552\ 508.05$; Rezerwa na opłaty stemplowe $\text{z} 26\ 447.55$; Razem pasywa $\text{z} 13\ 340\ 508.72$.

Rachunek strat i zysków

STRATY. - I. Konto strat Małop. Domen do 31/XII 1934 r. $\text{z} 13\ 344\ 031.81$; II. Konto strat G.T.A. do 31/XII 1934 r. $\text{z} 1\ 001\ 063.76$; III. Konto funduszu opłat stempl. $\text{z} 26\ 447.55$; Razem $\text{z} 14\ 371\ 543.12$.

ZYSKI. - Pokrycie straty: Od konta kapitału akcyjnego $\text{z} 450\ 000.00$; II. Od konta funduszu rezerwowego $\text{z} 50\ 000.00$; III. Od konta korrent $\text{z} 213\ 858.15$; IV. Od konta bilansu Małop. Domen 13 657 684.97; Razem $\text{z} 14\ 371\ 543.12$.

Zarząd /-/ Jerzy Oszełda

/-/ Dr. Sedlaczek

Rada Nadzorcza /-/ T. Stadnikiewicz

I Ogłoszenie

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ "NASZ SKLEP-URANIA"

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 10 marca 1936 r. o godz. 6 popoł. w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Siennej 15, odbędzie się

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym: 1/ Wybór Przewodniczącego i Prezydium; 2/ Upoważnienie Zarządu do sprzedaży nieruchomości; 3/ Wybór członków Rady Nadzorczej.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni złożyć w Biurze Zarządu Spółki posiadane akcje lub kwity depozytowe przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia.

I Ogłoszenie

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW
SPÓŁKI AKCYJNEJ FABRYKI CUKRU I RAFINERJI "JÓZEFÓW"

odbędzie się w dn. 7 marca 1936 r., o godz. 18, w lokalu Zarządu w Warszawie, przy ul. Trębackiej Nr. 15, - z następującym porządkiem obrad:

- 1/ Wybór Przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2/ Nabywanie dla Spółki pakietu akcji sp. akc. cukrowni "Młynów" i wybór pełnomocników do zawarcia tej transakcji.

PP. Akcjonariusze, którzy pragną uczestniczyć na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, winni dokonać formalności przepisanych w art. 399 Kodeksu Handlowego.

FABRYKA PORTLAND-CEMENTU "KLUCZE", SPÓŁKA AKCYJNA.

BILANS ZAMKNIĘCIA NA DZ. 30 WRZESNIA 1935 R.

STAN CZYNNY. - Majątek stały: Grunty zł 103 200.00; Zbudowania fabryczne zł 1 018 240.00; Urządzenia przemysłowe zł 1 850 595.31; Domy mieszkalne zł 392 160.00; Ruchomości zł 8 500.73; Majątek płynny: Kasa zł 363.04; Banki zł 5 839.04; Papiery procentowe zł 5 568.00; Akcje Banku Polskiego zł 9 225.00; Udziały w innych przedsiębiorstwach zł 57 460.00; Surowce i materiały pomocnicze zł 50 959.29; Wyroby gotowe i półfabrykaty zł 2 339.20; Różni dłużnicy zł 15 572.25; Strata za czas od 1/I do 30/IX 1935 r. zł 135 042.90; Razem zł 3 655 064.76.

STAN BIERNY. - Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 1 800 000.00; Kapitał rezerwowy zł 40 345.01; Fundusz rezerwowy specjalny zł 615 525.01; Kapitał amortyzacyjny: Saldo z roku ubiegłego zł 992 085.27, odpisano w 1935 r. zł 861.26; Zobowiązania: Dług hipoteczny zł 5 217.50; Podatki zł 2 494.33; Robocizna zł 284.80; Dostawcy zł 23 691.96; Pożyczki zł 91 615.67; Zarząd i Komisja Rewizyjna zł 44 577.96; Zobowiązania z tytułu umów kartelowych zł 14 778.83; Różni wierzyciele zł 25 309.68; Razem zł 3 655 064.76.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
ZA CZAS OD DN. 1/I DO DN. 30/IX 1935 R.

WNIEN. - Czynsz od placów i budynków zł 1 342.17; Koszty utrzymania nieruchomości zł 4 623.19; Podatki zł 7 360.32; Ubezpieczenia socjalne zł 24 508.39; Ubezpieczenia od ognia zł 2 658.42; Koszty sądowe i rejentalne zł 716.00; Koszty handlowe zł 3 727.75; Stróże, obsługa biurowa, posłaniec zł 3 036.65; Pensje urzędników zł 7 882.50; Pensje członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej zł 8 552.70; Procenty zł 4 057.94; Robocizna przy zestawieniu 10 beczek zł 2.00; Odpisy: z r-ku Dłużników i Wierzycieli zł 376.49, z r-ku Papierów wartościowych zł 775.00, z r-ku Wozy i uprząży zł 1 778.50, z r-ku Udział w Spółce Centrocement zł 9 220.00, z r-ku Udział w Spółce Szyferpol-Cement zł 16 150.33, z r-ku Materiałów zł 39 731.19, z r-ku Produktów zł 1 902.81; Razem zł 138 402.35.

MA. - Za wypożyczenie motoru zł 165.00; Za seswołanie na przeprowadzenie linii elektrycznej przez teren fabryczny zł 169.00; Za sprzedane 10 próbnych beczek zł 13.00; Komorne za czas od 1/IV do 30/IX 1935 r. zł 1 891.75; Plus na remanencie denek i obrzozy zł 1 120.70; Strata za czas od 1/I do 30/IX 1935 r. zł 135 042.90; Razem zł 138 402.35.

FABRYKA PORTLAND-CEMENTU "KLUCZE"
SPÓŁKA AKCYJNA W LIKWIDACJI.

BILANS OTWARCIA NA DZ. 1 PAŹDZIERNIKA 1935 R.

STAN CZYNNY. - Majątek stały: Grunty zł 83 395.00; Zbudowania fabryczne zł 12 856.00; Urządzenia przemysłowe zł 36 985.07; Domy mieszkalne zł 52 000.00; Ruchomości zł 8 500.73; Majątek płynny: Kasa zł 363.04; Banki zł 5 839.04; Papiery procentowe zł 5 568.00; Akcje Banku Polskiego zł 9 225.00; Udziały w innych przedsiębiorstwach zł 5.00; Surowce i materiały pomocnicze zł 10 015.22; Wyroby cementowe zł 1 123.60; Różni dłużnicy zł 10 243.50; Razem zł 236 119.20.

STAN BIERNY. - Zobowiązania: Dług hipoteczny zł 5 217.50; Robocizna zł 284.80; Podatki zł 2 494.33; Dostawcy zł 23 691.96; Pożyczki zł 91 615.67; Zarząd i Komisja Rewizyjna zł 44 577.96; Różni wierzyciele zł 25 309.68; Różni z rachunku dłużników zł 14 778.83; Kapitały własne: Kapitał akcyjny: pozostałość na kapitał akcyjny i na koszty likwidacji zł 28 148.47; Razem zł 236 119.20.

ZARZĄD TOWARZYSTWA PRZEMYSŁOWO-LESNEGO
SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 2 marca 1936 r. o godz. 18 odbędzie się w biurze Zarządu w Warszawie, przy ul. Królewskiej Nr. 35

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1/ Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku strat i zysków za rok obrachunkowy 1934/35 oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi; 2/ Plan działań na rok 1935/36; 3/ Zatwierdzenie kooptacji, ustalenie liczby i wybór członków Zarządu; 4/ Ustalenie terminu urzędowania i wybór członków Komisji Rewizyjnej.

CONCORDIA SPÓŁKA AKCYJNA DRUKARNIA I WYDAWNICTWO
P O Z N A N

Bilans na dz. 31 sierpnia 1935 r.

AKTYWA. - 1/ Grunty zł 109 254.20; 2/ Budynki: a/ mieszkalne zł 109 251.44, b/ fabryczne zł 341 865.39; 3/ Maszyny zł 544 681.46; 4/ Czcionki zł 8 488.88; 5/ Ruchomości zł 64 764.69; 6/ Konto kapitału amortyzacyjnego zł 2 351.25; 7/ Udziały zł 89 771.25; 8/ Papiery wartościowe zł 3 400.00; 9/ Gotówka w kasie i bankach zł 8 218.29; 10/ Weksle klient. zł 1 686.99; 11/ Należności: a/ odbiorcy zł 54 379.67, b/ różne zł 63 160.00; 12/ Zapasy towarów zł 60 548.78; 13/ Półfabrykaty zł 9 140.58; 14/ Konto przejściowe zł 2 744.76; 15/ Strata przeniesienie z 1/IX 1934 r. zł 272 863.80; Strata 1934/35 zł 62 860.36, SUMA BILANSU zł 1 809 431.79.

Żyro należności zł 7 532.39.

PASYWA. - 1/ Kapitał akcyjny zł 550 000.00; 2/ Fundusz rezerwowy zł 26 892.95; 3/ Fundusz amortyzacyjny: a/ budynki mieszkalne zł 42 429.59, b/ budynek fabryczny zł 120 315.75, c/ maszyny zł 447 105.74, d/ inwentarz zł 15 549.20, e/ czcionki zł 255.36; 4/ Hipoteki zł 350 000.00; 5/ Zobowiązania: a/ banki długoterminowe zł 219 932.28, b/ dostawcy zł 36 950.94; SUMA BILANSU zł 1 809 431.79.

Żyro zobowiązania zł 7 532.39.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 sierpnia 1935 r.

STRATY. - 1/ Koszty handlowe zł 93 018.79; 2/ Koszty fabrykacji zł 780 779.62; 3/ Odsetki zł 7 173.24; 4/ Podatki zł 19 722.99; 5/ Odpisy: a/ zwyczajne zł 31 671.96, b/ wątpliwe należności zł 633.13; 6/ Przeniesienie straty 1933/34 zł 272 863.80; OGÓŁEM zł 1 205 863.53.

ZYSKI. - 1/ Dochód brutto zł 869 330.81; 2/ Zysk z różnicy kursów zł 756.04; 3/ Wpływ odpisanych należności zł 52.52; 4/ Strata 1933/34 zł 272 863.80; Strata 1934/35 zł 62 860.36; OGÓŁEM zł 1 205 863.53.

ZARZĄD

WŁOCŁAWSKIEJ FABRYKI DRUTU DAWN. C. KLAUKE, S.A.

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dn. 29 lutego 1936 r. o godz. 17 w lokalu Zarządu Włocławek, Kościuszki 28, z następującym porządkiem dziennym:

1/ Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności 1934/35 r.; 2/ Zatwierdzenie bilansu i udzielenie Zarządowi pokwitowania; 3/ Ustalenie budżetu na 1935/36 r.; 4/ Wybór 2 członków Zarządu i 5 członków Komisji Rewizyjnej; 5/ Uzupełnienie brzmienia firmy Spółki /§ 1 i 2 Statutu/; d o t y c z a s o w e brzmienie firmy, objęte § 1 i 2 Statutu "Włocławska Fabryka Drutu dawn. C. Klauke, Spółka Akcyjna" - p r o j e k t o w a n e brzmienie firmy: "Włocławska Fabryka Lin i Drutu Stalowego dawn. C. Klauke, Spółka Akcyjna", i 6/ Wolne wnioski.

Zarząd

CZĘSTOCICKIEGO TOWARZYSTWA FABRYK CUKRU
SPÓŁKA AKCYJNA

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że uchwalona przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 27 listopada 1935 r.

dywidenda za rok 1934/35

w wysokości zł 3.- /trzy złote/ od akcji, wypłacana będzie w lokalu biura Zarządu w Warszawie, przy ul. Kredytowej Nr. 6, począwszy od dn. 24 lutego 1936 r., co-dziennie w godzinach od 11 do 14 z wyjątkiem niedziel i świąt za złożeniem kuponu Nr. 9, względnie przedstawieniem świadectwa ułamkowego.

Do rejestru handlowego B Nr. 358 Katowice wpisano
dn.18 października 1935 r.przy firmie

AGRAR UND COMMERZBANK SPÓŁKA AKCYJNA W KATOWICACH

że uchwałą walnych zgromadzeń z dn.24 maja 1934 i 25 września 1934 r.przeredagowano Statut,uzgodniając go z przepisami obowiązującego prawa.Pismami przeznaczonemi do ogłoszeń są:"Monitor Polski", "Polska Gospodarcza" i "Kattowitzer Zeitung".Przedmiotem przedsiębiorstwa jest wykonywanie zwykłych czynności bankowych wszelkiego rodzaju,a w szczególności: a/ przyjmowanie wkładów oraz otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących, b/ udzielanie kredytu w formie wydawania pożyczek i otwierania kredytów na rachunkach bieżących bez zabezpieczenia,względnie za zabezpieczeniem w drodze zastawu papierów wartościowych wszelkiego rodzaju oraz towarów, c/ otwieranie kredytów we wszelkiej innej postaci,a mianowicie w formie kredytów gwarancyjnych,akceptacyjnych,dyskontowych,rembursowych,akredytywnych,oraz zaliczkowania konosamentów,warrantów,listów przewozowych,dowodów składowych i innych papierów towarowych względnie handlowych, jakoteż należności wszelkiego rodzaju, d/ dyskonto i redyskonto weksli,czeków,pretensyj książkowych i innych zobowiązań pieniężnych, e/ handel dewizami, f/ kupno i sprzedaż walut zagranicznych, g/ inkaso czeków i weksli,kuponów procentowych i dywidendowych,papierów wartościowych wylosowanych lub wypowiedzianych i wszelkiego rodzaju należności, h/ obrót czekowy,wydawanie i przyjmowanie przekazów płatnych w kraju i zagranicą,wypłaty telegraficzne i inne tranzakcje kasowe. i/ wystawianie akredytyw, j/ kupno i sprzedaż papierów wartościowych na rachunek własny oraz na rachunek osób trzecich, k/ uczestniczenie w kapitale zakładowym innych przedsiębiorstw, l/ przechowywanie papierów wartościowych oraz wydzierżawianie skrytek depozytowych /safes/ we własnych kasach ogniowatych, m/ udzielanie i przyjmowanie gwarancji /poręk/, n/ zarządzanie majątkiem,a w szczególności administrowanie papierami wartościowymi,opłacanie kuponów procentowych i dywidendowych,wyjednywanie nowych arkuszy kuponowych,kontrola losowań,realizowanie wypowiedzianych,albo wylosowanych papierów wartościowych,wykonywanie prawa poboru nowych akcji,przedsiębranie wszelkich innych praw,wynikających z posiadania lub administrowania papierami wartościowymi,ubezpieczanie od strat kursowych na wypadek wylosowania oraz reasekuracja w innych instytucjach, o/ organizowanie i finansowanie przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, p/ kupno i sprzedaż towarów na rachunek osób trzecich, q/ nabywanie nieruchomości na własny użytek lub dla uchronienia się od strat, r/ otwieranie w charakterze komisowym zapisów /subskrypcyj/ na pożyczki publiczne,na akcje,obligacje, udziały i listy zastawne,których emisja została przez Rząd dozwolona.

Kapitał akcyjny w kwocie 1 500 000.00 złotych dzieli się na 25 akcji uprzywilejowanych nominalnej wartości zł 100.00 każda z dwudziestokrotnym prawem głosu, oraz 14 975 akcji założycielskich nominalnej wartości po zł 100.00. Kapitał akcyjny w całości wpłacony.Jeżeli zarząd spółki jest wieloosobowy,spółkę reprezentuje dwóch członków zarządu,lub też jeden członek zarządu łącznie z prokurentem.

Sąd Okręgowy w Katowicach

Rada i Zarząd
ZJEDNOCZONYCH BROWARÓW WARSZAWSKICH
p.f.HABERBUSCH I SCHIELE, SP.AKC.

zawiadamia,że na mocy Uchwały Walnego Zebrania Akcjonariuszów z dn.31 maja 1935 r.

OSTATECZNA ZAMIANA AKCYJ MARKOWYCH

na złotowe upływa z dniem 1 stycznia 1937 r.

AKCYJNY BANK HIPOTECZNY WE LWOWIE

Bilans surowy na dz.31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. - Kasa i sumy do dyspozycji zł 790 958.29; Waluty zagraniczne zł 96 060.80; Papiery wartościowe własne: papiery państwowe zł 94 735.31, listy zastawne zł 2 944 504.31, obligacje zł 9 137.64, akcje zł 142 928.63, razem zł 3 191 303.89; Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych zł 458 527.87; Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego zł 380 726.28; Banki krajowe zł 11 143.85; Banki zagraniczne zł 52 228.80; Weksle zdyskontowane zł 4 468 978.07; Akcepty Banku Akceptac. zł 4 577 124.97; Rachunki bieżące /sald debetowe/: zabezpieczone zł 4 961 899.20, niezabezpieczone zł 1 733 145.61, razem zł 6 695 044.81; Pożyczki termi - nowe zł 1 633 423.38; Należności z układów konwersyjnych zł 5 522 928.19; Ruchomości zł 1 334.80; Nieruchomości zł 4 583 377.12; Koszty handlowe i administracja nieruchomości zł 1 341 793.09; Rachunki oddziałów zł 6 562 925.23; Długoterminowe pożyczki hipoteczne zł 19 743 992.77; Dłużnicy z tytułu kredytów akceptac. i rembursowych zł 28 651.71; Aktywa oddziału kredytu długoterminowego i różne aktywa zł 8 258 597.99; Razem zł 63 821 994.94.

STAN BIERNY. - Kapitały własne: zakładowy zł 5 000 000.00, zapasowy zł 2 011 453.59, inne rezerwy zł 622 388.30, fundusz amortyzacyjny zł 658 691.75, razem zł 8 292 533.64; Wkłady:terminowe zł 1 292 180.90, a vista zł 1 093 945.49, na książeczki wkładowe zł 4 994 266.57, razem zł 7 380 392.96; Rachunki bieżące /sald kredytowe/ zł 1 091 385.62; Zobowiązania inkasowe zł 20 867.11; Redyskonto weksli zł 1 740 398.71; Dyskonto Akceptów Banku Akceptacyjnego zł 4 554 824.97; Banki krajowe zł 1 000 319.85; Banki zagraniczne zł 5 382 804.26; Bank Akceptacyjny zł 4 577 124.97; Procenty, prowizje i różne zyski zł 1 399 489.77; Rachunki oddziałów zł 6 602 903.83; Zyski z lat ubiegłych zł 105 726.87; Listy zastawne zł 19 514 433.25; Zobowiązania z tytułu kredytów akcept. i rembursowych zł 28 651.71; Pasywa Oddziału kredytu długoterminowego i pasywa zł 6 707 262.39; Razem zł 63 821 994.94. Gwarancje zł 22 949.96; Inkaso zł 249 611.90.

AGRAR-UND COMMERZBANK - SPÓŁKA AKCYJNA
K A T O W I C E

Bilans surowy na dzień 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. - 1/ Gotowizna w kasie.pozostałości w Banku Polskim i P.K.O. zł 116 905.62; 2/ Kupony zł 12 486.82; 3/ Waluty zagraniczne zł 6 444.27; 4/ Papiery wartościowe własne zł 396 448.65; 5/ Udziały i akcje w przedsiębiorstwach.konsorcj. zł 450 000.00; 6/ Papiery wartościowe.ustaw.kapit.zapasow. zł 33 567.50; 7/ Banki lora zł 47 849.52; 8/ Banki nostro: a/ krajowe zł 173 503.49, b/ zagraniczne zł 27 064.58 = zł 200 568.07; 9/ Weksle zdyskontowane zł 392 299.96; 10/ Weksle protestowane zł 1 176.72; 11/ Rachunki bieżące /sald debetowe/: a/ zabezpieczone zł 1 272 843.57, b/ niezabezpieczone zł 157 159.49 = zł 1 430 003.06; 12/ Ruchomości zł 2 321.49; 13/ Koszty handlowe zł 124 737.46; 14/ Sumy przechodnie zł 6 512.33; 15/ Udzielone gwarancje zł 2 000.00; 16/ Inkaso zł 36 696.41; Razem zł 3 260 017.88.

STAN BIERNY. - Kapitały własne: a/ zakładowy zł 1 500 000.00, b/ zapasowy zł 61 200.00, c/ inne rezerwy zł 69 850.00 = zł 1 631 050.00; 2/ Wkłady: a/ terminowe zł 706 571.74, b/ a vista zł 372 354.85 = zł 1 078 926.59; 3/ Rachunki bieżące /sald kredytowe/ zł 277 982.60; 4/ Zobowiązania inkasowe zł 17 592.40; 5/ Banki lora zł 41 396.06; 6/ Procenty i prowizje zł 136 459.32; 7/ Różnice kursowe zł 8 105.85; 8/ Sumy przechodnie zł 23 072.55; 9/ Zysk z lat ubiegłych zł 6 642.10; 10/ Dywidenda niepodniesiona zł 94.00; 11/ Gwarancje zł 2 000.00; 12/ Różni za inkaso zł 36 696.41; Razem zł 3 260 017.88.

"TRI", TOWARZYSTWO ROBÓT INŻYNIERSKICH
SPOŁKA AKCYJNA w POZNANIU

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1934 r.

AKTYWA. - Majątek stały: Grunty 317 000.00; Budynki: a/ fabryczne 268 136.20, b/ gospodarcze 162 775.12, c/ mieszkalne 449 420.00, Razem budynki 880 331.32; Ruchomości 1 602 684.93; Inwentarz żywy 7 397.23; Razem majątek stały: 2 807 413.48; Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach 7 238.32; Papiery wartościowe /Poż.państw./ 4 800.00; Akcje i udziały 59 000.00; Remanenty /materjały i wyroby/ 128 564.02; Dłużnicy 1 334 531.09; Wydatki okresu przyszłego 7 884.87; Sumy przechodnie 2 837.15; Razem majątek płynny: 1 544 855.45; Straty z przen. z poprz. lat 341 525.14, za rok 1934 142 582.40, Razem 484 107.54; Ogółem 4 836 376.47.

Różne gwarancje 3 689 466.48; Ogółem 8 525 842.96.

PASYWA. - Kapitały własne: Kapitał zakładowy 1 400 000.00, Fundusz stypendjalny 75 000.00, Razem 1 475 000.00; Fundusz amortyzacyjny: saldo z roku 1933 1 201 811.89, pomniejszono o 38 621.13, pozostaje 1 163 190.76; Zobowiązania: a/ banki 963 850.90, b/ zaległe podatki 204 045.16, c/ dostawcy 1 025 880.10; Niepodniesiona dywidenda 1 972.00; Razem 2 195 748.16; Sumy przechodnie 2 437.56; Ogółem 4 836 376.47.

Gwarancje 3 689 466.48; Razem 8 525 842.95.

Rachunek strat i zysków

STRATY. - Koszty administracji 71 288.93; Pobory personelu 64 000.00; Świadczenia socjalne 3 922.06; Procenty 87 809.64; Podatki 35 962.16; Wydatki: a/ na dawne roboty 24 664.12, b/ na bieżące roboty 69 974.10, c/ produkcji 174 515.67, na administrację majątności 23 943.16, d/ na administrację nieruchomości 17 238.74, Razem wydatki 310 335.79; Strata na dłużnikach 6 152.80; Strata na sprzedaży inwentarza 7 707.13 i odpisy 100%-go zużycia i remanenty 14 864.12; Ogółem straty 602 042.63.

ZYSKI. - Z dzierżawy taboru 12 107.50; Z bonifikat 52 476.49; Z procentów od robót 65 499.87; Inne 654.95; Za wykonane roboty bież. 70 224.67; Ze sprzedaży wyrobów 203 020.82; Ze sprzedaży płodów rolnych 21 284.05; Z nieruchomości 34 191.88; Razem wpływy 459 460.23; Strata za rok operacyjny 142 582.40; Ogółem 602 042.63.

II Ogłoszenie

ZARZĄD ZAKŁADÓW MECHANICZNYCH BORMANN, SZWEDE i S-ka
Spółka Akcyjna w Warszawie

zawiadania PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 lutego 1936 r. o godz. 12 w poł. odbędzie się w lokalu Zarządu, przy ul. Srebrnej Nr. 9

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1/ Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2/ Przedstawienie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za rok operacyjny 1934/35 oraz rachunku strat i zysków; 3/ Wnioski Komisji Rewizyjnej; 4/ Uchwalenie budżetu na rok oper. 1935/36; 5/ Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących; 6/ Wybór Komisji Rewizyjnej; 7/ Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytów w instytucjach finansowych; 8/ Upoważnienie Zarządu do udzielania i sprzedaży nieruchomości tudzież majątku ruchomego Spółki; 9/ Wnioski Akcjonariuszów, które zostaną zgłoszone w myśl art. 394 K.H.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni najpóźniej do dn. 18 lutego 1936 r. przedstawić Zarządowi akcje lub kwity depozytowe państwowych lub prywatnych instytucji kredytowych, istniejących na zasadzie ustaw przez Rząd zatwierdzonych, z wyszczególnieniem numerów akcji.

ŁÓDZKI BANK DEPOZYTOWY, SPOŁKA AKCYJNA

Bilans surowy na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY		z	z
Kasa i sumy do dyspozycji.....			1 547 985.17
Waluty zagraniczne /banknoty i monety/.			395 852.67
Papiery wartość.własne:			
a/ papiery państwowe	317 682.54		
b/ listy zastawne	243 786.57		
c/ akcje	75 080.60		
d/ zaśw.o wywozie kompensac.	1 340.69		637 890.40
Udziały i akcje w przeds.konsorc.			203 960.00
Papiery wart.ustaw.kapitału zapas.			630 617.61
Banki krajowe			882 906.41
Banki zagraniczne			1 191 192.99
Weksle zdyskontowane			14 654 283.57
Rachunki bieżące /saldo debet./:			
a/ zabezpieczone	1 333 362.25		
b/ niezabezpieczone	877 374.39		2 210 736.64
Ruchomości			55 731.09
Nieruchomości			221 007.52
Koszty handlowe			1 597 839.13
Różne rachunki			312 439.65
Oddziały			1 997 458.70
Należności z tytułu transakcyj dewizowych na termin			4 834 631.50
			<u>31 374 533.05</u>

STAN BIERNY		z	z
Kapitały własne:			
a/ zakładowy	2 520 000.00		
b/ zapasowy	1 260 000.00		
c/ amortyzacyjny	42 045.28		3 822 045.28
Wkłady:			
a/ terminowe	2 320 762.50		
b/ a vista	8 117 700.14		10 438 462.64
Rachunki bieżące /saldo kredytowe/.....			5 432 108.46
Zobowiązania inkasowe			137 879.35
Redyskonto weksli /w kraju/			167 107.73
Banki krajowe.....			787 566.55
Banki zagraniczne			397 834.92
Procenty, prowizje i różne zyski			2 322 471.25
Oddziały			2 118 817.86
Różne rachunki			575 767.87
Zyski z lat ubiegłych			342 469.64
Zobowiązania z tytułu tranz.dewizowych na termin.....			4 832 001.50
			<u>31 374 533.05</u>

Gwarancje ..... z 2 628 125.15
Inkaso..... z 2 086 173.82

II Ogłoszenie

Zarząd Spółki Akcyjnej

PRZEMYSŁ BAWELNIANY "ADAM OSSER", SPOŁKA AKCYJNA

zawiadania PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 lutego 1936 r. o godz. 17, odbędzie się w biurze Zarządu w Łodzi, przy ul. Kilińskiego Nr. 222

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1/ Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za 1935 rok operacyjny, jakoteż wniosków Komisji Rewizyjnej; 2/ Podział zysków za 1935 r.; 3/ Budżet na 1936 r.; 4/ Wybory do Zarządu i wybór członków Komisji Rewizyjnej; 5/ Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6/ Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje - w myśl art. 59 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o prawie o Spółkach Akcyjnych.

KOLEJ LOKALNA SIERSZA TRZEBINIA-SKAWCE
SPÓŁKA AKCYJNA W LIKWIDACJI
Bilans majątku z dn. 31/XII 1935 r.

STAN CZYNNY	
I. - Majątek stały:	
Wartość Kolei.....	8 151 928.58
II. - Majątek płynny:	
Gotówka	215 520.00
Papiery procentowe	56 880.00
Dłużnicy	375 098.52
Suma stanu czynnego	<u>8 799 427.10</u>
Sumy pozabilansowe:	
Podatek majątkowy	185 948.72
STAN BIERNY	
Kapitał własny:	
1. Kapitał akcyjny	5 199 840.00
2. Fundusze rezerwowe:	
a/ zakładowy kapitał rezerwowy	1 511.91
b/ eksploatacyjny kapitał rezerwowy	192 748.29
Kapitał amortyzacyjny:	
a/ saldo z 30/VI 1935 r.	1 790 144.92
b/ dopisano za czas od 1/VII do 31/XII 1935 r.	8 118.13
Zobowiązania	1 122 413.00
Fundusze specjalne:	
1. nadzwyczajna rezerwa	76 438.94
2. rezerwa podatkowa	29 275.83
Zysk za 1935 r.	378 936.08
Suma stanu biernego	<u>8 799 427.10</u>
Sumy pozabilansowe:	
Podatek majątkowy.....	185 948.72

Rachunek strat i zysków
za czas od 1/VII do 31/XII 1935 r.

STRATY	
Koszty administracji ogólnej	20 344.19
Raty oprocentowania pożyczki pierwszeństwa	20 073.90
Raty oprocentowania pożyczki dodatkowej... ..	4 401.71
Amortyzacja wartości Kolei	8 118.13
Zysk za 1935 r.	<u>378 936.08</u>
	<u>431 874.01</u>
ZYSKI	
Przeniesienie zysku z bilansu otwarcia likwidacji na 1/VII 1935 r.	124 372.01
Nadwyżka eksploatacyjna za II półrocze 1935 r.	305 753.94
Procenta z lokacyj	1 748.06
	<u>431 874.01</u>

Zarząd Spółki Akcyjnej

PRZEMYSŁ MYDL. i PERF. FRYDERYK PULS

zawiadamia, iż w dn. 14 marca 1936 r. o godz. 18 odbędzie się w lokalu firmy przy ul. Wierzbowej 11 w Warszawie

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1/ Wybór przewodniczącego; 2/ Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu i rachunku zysków i strat za 1935 r., oraz udzielenie Zarządowi absolutorjum; 3/ Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na 1936 r.; 4/ Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5/ Upoważnienie Zarządu do kredytowania się w instytucjach finansowych, do nabywania nieruchomości i do sprzedaży jednej, lub kilku nieruchomości, stanowiących własność Spółki; 6/ Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje, lub dowody ich zdeponowania w uprawnionych instytucjach najpóźniej do dn. 7 marca 1936 r. W myśl art. 57 i 54 Rozp. o Prawie o spółkach akc. Akcjonariusze, reprezentujący co najmniej 10% kapitału, mogą do dn. 1 marca 1936 r. żądać uzupełnienia porządku dziennego.

II Ogłoszenie

WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO POŻYCZKOWE
NA ZASTAW RUCHOMOŚCI
Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że na dz. 28 lutego 1936 r. o godz. 18 w lokalu Towarzystwa pl. Napoleona Nr. 2 zwolane zostaje

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW TOWARZYSTWA

z następującym porządkiem dziennym:

- 1/ Wybór przewodniczącego; 2/ Zatwierdzenie sprawozdania Dyrekcji i Rady, bilansu i rachunku strat i zysków za ubiegły rok operacyjny 1935, oraz udzielenie absolutorjum władzom Towarzystwa za tenże rok 1935 i podział zysków; 3/ Wybory dwóch członków Rady i jednego Zastępcy; 4/ Upoważnienie Rady i Dyrekcji do zaciągania pożyczek z ewentualnym zabezpieczeniem ich na nieruchomościach Towarzystwa; 5/ Upoważnienie Rady i Dyrekcji do kupna - sprzedaży oraz przebudowy nieruchomości Towarzystwa; 6/ Określenie wynagrodzenia Rady; 7/ Zatwierdzenie preliminarza wydatków na rok 1936; 8/ Wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w obradach Walnego Zgromadzenia, obowiązani są złożyć w biurze Dyrekcji najpóźniej do dn. 20 lutego 1936 włącznie akcje lub prawomocny dowód posiadania akcji, aby wzamian otrzymać kartę wejścia z ilością głosów.

Dyrekcja.

I Ogłoszenie

RADA NADZORCZA

TOWARZYSTWA WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ "SNOP"

w WARSZAWIE

zawiadamia PP. Przedstawicieli Członków Towarzystwa, że w dn. 6 marca 1936 r. o godz. 5 popoł. w lokalu Związku Ziemian w Warszawie, ul. Kredytowa 1, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE PRZEDSTAWICIELI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1/ Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2/ Sprawozdanie rachunkowe, bilanse za lata 1934 i 1935, wraz z rachunkami zysków i strat za te lata i sposób pokrycia strat;
- 3/ Zatwierdzenie budżetu wydatków na rok 1936;
- 4/ Wybory do Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących po dług starszeństwa lub wylosowanych;
- 5/ Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej.

Na zasadzie § 2 p. 8 ust. drugi i p. 5 ustęp trzeci Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 10 września 1930 r. o zastosowaniu przepisów prawa o spółkach akcyjnych do władz, oraz do likwidacji towarzystw ubezpieczeń wzajemnych /Dz. Ust. R. P. Nr. 66, poz. 528/, Przedstawiciele Członków korzystają z prawa zgłoszenia na piśmie Zarządowi Twa dodatkowych spraw na porządek dzienny nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Dodatkowe te sprawy mogą być na żądanie umieszczone w drugim ogłoszeniu o Walnym Zgromadzeniu.

I Ogłoszenie

Zarząd Firmy

TOWARZYSTWO HANDLU PAPIEREM BRACIA TURKIELTAUB
SPÓŁKA AKCYJNA W WARSZAWIE, ul. PRZEJAZD 3

podaje do wiadomości, że uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów, które odbyło się w dn. 31 stycznia 1936 r., postanowiono

obniżyć kapitał Spółki Akcyjnej

o zł 300 000.- do wysokości zł 600 000.- Zarząd wzywa wierzycieli Spółki, by w razie niezgody na obniżenie, wnieśli swoje sprzeciwy w ciągu trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia.

**SPOŁKA AKCYJNA BUDOWY I EKSPLOATACJI
ZAKŁADÓW KĄPIELOWYCH W POLSCE**

zawiadania, że w dn.31 marca 1936 r. o godz. 7 m. 30 w siedzibie firmy w Warszawie, Kr.Przedm.16 odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZY

z następującym porządkiem dziennym:

1/ Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego; 2/ Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej; 3/ Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz zysków i strat za rok operacyjny 1935; 4/ Sposób pokrycia strat; 5/ Udzielenie władzom Spółki absolutorjum z dotychczasowych czynności; 6/ Wynagrodzenie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7/ Wybór Komisji Rewizyjnej; 8/ Wolne wnioski.

PP.Akcjonariusze, życzący wziąć udział w Zebraniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki akcje do dn. 23 marca 1936 r.

SPOŁKA AKCYJNA "NAFTA".

BILANS Z DNIM 30 KWIETNIA 1935 r.

STAN CZYNNY.

I. MAJĄTEK STAŁY:

	sz	sz
Grunty.....		141 531.94
Prawa naftowe.....		3 908 906.33
Budynki { fabryczne.....	1 963 305.16	
{ gospodarcze.....	191 978.76	
{ mieszkalne.....	<u>3 112 232.41</u>	5 267 516.33
Urządzenia kopalniane.....		18 461 796.28
Urządzenia techniczne.....		12 184 418.84
Inwentarz { żywy.....	1 165.00	
{ martwy.....	<u>91 106.03</u>	92 271.03

II. MAJĄTEK PŁYNNY:

Gotówka w kasie i bankach.....		2 421.10
Papierzy procentowe.....		89 464.71
Udziały w innych przedsiębiorstwach		1 552 825.54
Materiały { surowce.....	41 251.73	
{ techniczne.....	<u>296 333.54</u>	337 585.27
Produkty naftowe.....		1 578 571.73
Gotowe wyroby i towary.....		113 649.71
{ łożysk.....	45 469.55	
Dłużnicy { różni.....	1 442 574.08	
{ wątpliwe należności.....	<u>38 825.90</u>	1 526 869.53
Specjalny rachunek przejściowy		186 085.64
różnic kursowych.....		2 388.00
Sumy przechodnie.....		
Zysk za rok admin.1934/35.....	52 722.00	
Strata z lat ubiegłych.....	<u>508 465.74</u>	455 743.74

Udzielone gwarancje

11 677 214.09

STAN BIERNY.

I. KAPITAŁY WŁASNE:

	sz	sz
Kapitał zakładowy.....		20 550 000.00
Kapitał rezerwowy.....		732 423.28

II. FUNDUSZ AMORTYZACYJNY:

Saldo z roku ubiegłego.....	7 236 224.61	
Dopisano w roku sprawozdawczym	<u>8 119 466.00</u>	9 355 690.61

III. ZOBOWIĄZANIA:

Wierzyciele { akcepty.....	20 760.44	
{ banki.....	8 451 255.18	
{ różni.....	<u>6 782 061.13</u>	15 254 076.75

Sumy przechodnie..... 9 855.08

45 902 045.72

Zobowiązania gwarancyjne

11 677 214.09

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW

ZA CZAS OD 1 MAJA 1934 DO 30 KWIETNIA 1935 r.

WYDATKI.

Koszty administracji.....	262 001.30
Koszty ruchu.....	4 827 885.44
Koszty sprzedaży.....	705 875.46
Odsetki.....	531 600.19
Podatki.....	144 550.17
Amortyzacja.....	2 262 049.14
Zysk za rok admin.1934/35.....	52 722.00

8 786 683.70

PRZYCHODY.

Dochody z zakładów.....	8 025 970.53
Różnice kursowe.....	760 713.17

8 786 683.70

II Ogłoszenie

Zarząd

T-WA ZAKŁADÓW CHEMICZNYCH "STREM", SP.AKC.
w WARSZAWIE

ma zaszczyt prosić PP. Akcjonariuszów Spółki na

XXVII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW które ma się odbyć w dn. 29 lutego 1936 r. o godz. 5 po poł. w lokalu Towarzystwa w Warszawie przy ul. Mazowieckiej Nr. 7. Porządek obrad jest następujący:

1/ Wybór przewodniczącego; 2/ Sprawozdanie władz Towarzystwa; 3/ Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1934/35 oraz udzielenie absolutorjum władzom Towarzystwa; 4/ Budżet i plan działania na rok 1935/36; 5/ Zmiana statutu: a/ Zastąpienie w § 23 statutu zdania: "Walne Zgromadzenie wybiera z pośród akcjonariuszów Zarząd złożony z trzech osób" przez zdanie "Walne Zgromadzenie wybiera z pośród akcjonariuszów Zarząd, złożony z dwóch lub trzech osób"; b/ Zmiana § 43 statutu, a mianowicie: zastąpienie dotychczasowego brzmienia tego paragrafu: "Ogłoszenia Spółki będą umieszczane w "Monitorze Polskim", w czasopiśmie "Polska Gospodarcza" i w jednym jeszcze piśmie, według wyboru Walnego Zgromadzenia" nowym brzmieniem: "Ogłoszenia Spółki będą umieszczane w piśmie, przewidzianych obowiązującymi przepisami"; 6/ Wybór członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących członków; 7/ Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje albo kwity depozytowe lub zastawne instytucji kredytowych polskich lub zagranicznych, z wyszczególnieniem numerów akcji w biurze Towarzystwa, najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, t.j. do dn.22 lutego r.b.

Sprawozdanie likwidacyjne
SPOŁKI "MATBUD" Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
W LIKWIDACJI
Warszawa, Nowolipie 40 a

Należności Spółki "Matbud" z ograniczoną odpowiedzialnością okazały się nieściągalne. Zgłosiło się dwóch jedynie znanych wierzycieli, którzy zostali zaspokojeni przez udziałowców. Cały kapitał zakładowy Spółki przepadł, a straty odpisane zostały na rachunek udziałowców. Likwidatorzy:

/-/ A.Wajntraub
/-/ B.L.Wajntraub
/-/ Sz.Lewinson

"P I L A S"
MAŁOPOLSKA SPÓŁKA AKCYJNA
DLA PRZEMYSŁU NAFTOWEGO I DRZEWNEGO
 dawniej S. Szczepanowski i S-ka

BILANS Z DNIEM 30 KWIETNIA 1935 R.

<u>STAN CZYNNY</u>		zł	zł
I. MAJĄTEK STAŁY:			
Grunty.....		40 744.00	
Budynki {			
fabryczne.....	263 105.46		
gospodarcze.....	167 039.98		
mieszkalne.....	376 601.56	806 747.00	
Urządzenia techniczne.....		1 046 885.64	
Inwentarz zakładowy i biurowy:			
żywy.....	200.00		
martwy.....	12 024.56	12 224.56	
Patenty.....		510 617.62	
II. MAJĄTEK PŁYNNY:			
Gotówka w kasie i bankach.....		4 468.44	
Papiery procentowe.....		5 664.00	
Materiały {			
surowce.....	35 503.23		
techniczne i pędne	58 724.03	94 227.26	
Półfabrykaty.....		148 989.27	
Gotowe wyroby.....		228 087.62	
Dłużnicy {			
odbiorcy.....	155 775.07		
dostawcy.....	8 121.12		
różni.....	16 079.28		
wątpliwe należności.....	40 216.10	220 191.57	
Strata w roku admin. 1934/35.....	129 582.64		
Strata z lat ubiegłych.....	96 699.75	226 282.39	
		3 345 129.37	

STAN BIERNY

I. KAPITAŁY WŁASNE:		zł	zł
Kapitał zakładowy.....		250 000.00	
II. KAPITAŁ AMORTYZACYJNY:			
Saldo z lat ubiegłych.....	342 423.43		
Dopisano w roku sprawozdawczym	7 585.08	350 008.51	
III. ZOBOWIĄZANIA:			
Wierzyciele {			
dostawcy.....	45 135.68		
odbiorcy.....	210.51		
różni.....	2 699 774.67	2 745 120.86	
		3 345 129.37	

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW
 ZA CZAS OD DN. 1 MAJA 1934 R. DO DN. 30 KWIETNIA 1935 R.

<u>WYDATKI</u>	zł
Koszty administracji.....	77 674.26
Koszty ruchu.....	614 673.65
Koszty sprzedaży.....	29 762.15
Podatki.....	25 095.00
Amortyzacja.....	7 586.64
	754 791.70
PRZYCHODY	
Sprzedaż wyrobów.....	622 256.86
Inne dochody.....	2 952.20
Strata za rok admin. 1934/35.....	129 582.64
	754 791.70

SPÓŁKA AKCYJNA "PANTO".

BILANS Z DNIA 30 KWIETNIA 1935 R.

<u>STAN CZYNNY</u>		zł	zł
I. MAJĄTEK STAŁY:			
Grunty.....		57 929.00	
Prawa naftowe.....		1 486 346.36	
Budynki {			
fabryczne.....		1 660 382.79	
gospodarcze.....		198 095.45	
mieszkalne.....		1 405 535.91	
Urządzenia kopalniane.....		35 805 650.58	
Urządzenia techniczne.....		10 938 542.70	
Inwentarz {			
żywy.....		627.28	
martwy.....		50 357.65	
II. MAJĄTEK PŁYNNY:			
Gotówka w kasie.....		10 102.42	
Papiery procentowe.....		67 716.00	
Udziały w innych przedsiębiorstwach		1 505 602.00	
Materiały {			
surowce.....		151 920.06	
techniczne.....		407 478.93	
Produkty naftowe.....		2 792 119.28	
Dłużnicy {			
różni.....	11 646 837.93		
wątpliwe należności	11 457.00	11 658 294.93	
Specjalny rachunek przejściowy			
różnic kursowych.....		244 984.36	
Sumy przechodnie.....		2 370.00	
		68 444 055.70	
Udzielone gwarancje.....		14 723 952.42	

STAN BIERNY

I. KAPITAŁY WŁASNE:		zł	zł
Kapitał zakładowy.....		4 000 000.00	
Kapitał rezerwowy.....		329 657.26	
Kapitał zapasowy.....		5 000.00	
II. FUNDUSZ AMORTYZACYJNY:			
Saldo z roku ubiegłego.....	14 744 968.47		
Dopisano w roku sprawozdawczym	874 761.82	15 619 730.29	
III. ZOBOWIĄZANIA:			
Wierzyciele {			
banki	3 132 492.13		
różni	45 248 718.97	48 381 211.10	
Sumy przechodnie.....		11 763.58	
Zysk za rok admin. 1934/35	39 773.00		
Zysk z lat ubiegłych.....	56 920.47	96 693.47	
		68 444 055.70	
Zobowiązania gwarancyjne		14 723 952.42	

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW
 ZA CZAS OD 1 MAJA 1934 DO 30 KWIETNIA 1935 R.

<u>WYDATKI.</u>	zł
Koszty administracji.....	361 866.17
Koszty ruchu.....	6 738 130.30
Koszty sprzedaży.....	997 802.66
Odsetki.....	64 038.17
Podatki.....	147 933.05
Amortyzacja.....	951 212.17
Zysk za rok admin. 1934/35	39 773.00
	8 300 755.52
PRZYCHODY.	
Dochody z zakładów.....	8 023 733.51
Różnice kursowe.....	277 022.01
	8 300 755.52

Projekt porządku dziennego
 NADZWYCZAJNEGO WALNEGO ZGROMADZENIA AKCJONARIUSZÓW
 Spółki Akcyjnej pod firmą

"ZAKŁADY WŁÓKIENNICZE ADOLF HORAK, SPÓŁKA AKCYJNA"

mającego się odbyć w siedzibie Spółki w Rudzie Pabjanickiej pod Łodzią w dn. 9 marca 1936 r. o godz. 16.

1/ Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2/ Wybór pełnomocników do zawarcia umów o pracę z pracownikami Spółki; 3/ Uchwalenie emerytur dla rodzin dyrektorów Spółki; 4/ Wolne wnioski.

P O D R Ó Ż U J C I E S A M O L O T A M I

Tanio - Szybko - Wygodnie

FRANCUSKA SPÓŁKA AKCYJNA
SOCIÉTÉ ANONYME POUR L'INDUSTRIE METALLURGIQUE EN POLOGNE
TOWARZYSTWO AKCYJNE PRZEMYSŁU METALURGIJNEGO W POLSCE.
ROK OBRACHUNKOWY 1934-1935.

BILANS NA DZIEŃ 30 CZERWCA 1935 R.

A K T Y W A

I. - MAJĄTEK STAŁY:		sz.	sz.
Grunty	w Radomsku	1 113 000.53	{ 1 479 933.86
	w Warszawie	366 933.33	
a/ fabryczne	murowane	2 180 472.80	{ 2 517 460.10
	drewniane	336 987.30	
Budynki	b/ gospodarcze	81 717.61	{ 86 292.03
	drewniane	4 574.42	
	o/ mieszkalne	860 647.01	{ 2 720 411.43
	w Radomsku	73 324.34	
	mieszkalne w Warszawie	1 786 440.08	
Urządzenia techniczne.....			10 976 763.53
Inwentarz żywy.....			1 200.00
Ruchomości.....			75 174.83

II. - MAJĄTEK PŁYNNY:

Gotówka w kasie i bankach.....		155 996.35
Papiery wartościowe o oprocentowaniu stałym.....		57 432.00
Weksle w portfelu i inkasie.....		61 964.18
Długownicy	odbiorcy.....	1 082 726.06
	dostawcy.....	7 677.15
	różni.....	17 646.16
	udziały w kapitale organizacyjnym.....	40 500.00
	syndykat.....	17 195.92
	Skarb Państwa - Podatek nadpłacony do zwrotu.....	312.23
	Ubezpieczalnia Społeczna w Piotrkowie.....	3 540.72
	Należności wątpliwe: weksle protestowane.....	3 783.09
	należności wątpliwe w postępowaniu reindykacyjnym.....	17 236.69
	należności z tytułu operacji handlowych przez organizację syndykatową.....	285 594.94
	Materialny a/ surowce.....	210 915.88
	b/ pomocnicze i pędne.....	233 765.15
Wyroby i towary a/ półfabrykaty.....	546 828.54	
b/ gotowe wyroby i towary		

III. - STRATY I ZYSKI:

Pozostałość z lat poprzednich.....	940 334.08	995 874.53
Strata za rok obrotowy 1934-1935	55 540.45	

OGÓŁEM AKTYWA: 21 596 225.37

Sumy pozabilansowe:		
Weksle żyrowane w obiegu.....	43 825.34	
gwarancyjne.....	143 573.48	

P A S Y W A

I. - KAPITAŁY WŁASNE:

	sz.	sz.
Kapitał zakładowy /6000 akcji/		3 300 000.00
Fundusz rezerwowy	a/ saldo z roku ubiegłego	1 004 451.82
	b/ dopisano w roku sprawozd.	1 004 451.82

II. - KAPITAŁ AMORTYZACYJNY:

a/ saldo z roku ubiegłego	14 664 220.30	{ 14 764 060.88
b/ dopisano w roku sprawozd.	99 840.58	

III. - ZOBOWIĄZANIA.

Wierzyciele.....	1 335 770.05
Akcepty.....	400 000.00
Dostawcy.....	307 150.76
Odbiorcy.....	8 481.25
Zarobki robotników i różni wierzyciele.....	184 451.79
Sumy przechodnie: Rezerwa opodatkowana.....	291 858.82

OGÓŁEM PASYWA: 21 596 225.37

Sumy pozabilansowe:

Zobowiązania z tytułu tytułu na wekslach w obiegu.....	43 825.34
" " za weksle gwarancyjne.....	143 573.48
Ogólna suma zobowiązań sagraicznych.....	1 341 990.22

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW.

W I N I E N.	sz.
Koszty administracji ogólnej.....	832 580.19
Utrzymanie domów, podwór, ogrodów i przyległości	36 655.43
Podatki i różne opłaty.....	238 122.76
Koszty fabrykacji wyrobów sprzedanych.....	5 882 151.15
Koszty sprzedaży.....	324 055.87
Odsetki i koszty dyskonta.....	4 957.10
Odpisane na straty należności nieściągalne	40 944.89
Przeniesienie na konto "Rezerwa na podatki" podatku dochodowego nadpłaconego za rok podatkowy 1926 i przyznanego do zwrotu decyzją Ministerstwa Skarbu.....	99 000.00
Amortyzacja nieruchomości.....	99 840.58

OGÓŁEM WINIEN: 7 558 307.97

M A.

Kwota, uzyskana ze sprzedaży.....	7 364 912.55
Dochód z domu w Warszawie.....	37 836.09
Wpływy na poczet należności wątpliwych, odpisanych w latach poprzednich.....	718.88
Premja emisyjna w wysokości 4% od obligacji 6% Pożyczki Narodowej 1933 r., przekazanej na częściowe pokrycie 3% Premjowej Pożyczki inwestycyjnej 1935 r.....	300.00
Kwota podatku dochodowego nadpłaconego za rok podatkowy 1926 i przyznanego do zwrotu decyzją Ministerstwa Skarbu.....	99 000.00
Strata za rok operacyjny 1934-1935.....	55 540.45

OGÓŁEM MA: 7 558 307.97

Powyższy bilans został zatwierdzony przez Ogólne Zebrańie Akcjonariuszów w dniu 19 grudnia 1935 r.

D O M S Z T U K I, Sp. Akc.

Bilans na dz. 1 lipca 1935 r.

STAN CZYNNY. - Kasa z 24 557.91; Banki z 231.00; Towary z 13 528.03; Urządzenia i ruchomości z 36 349.59; Długownicy z 6 140.00; Rachunki różne z 27 021.64; Sumy przejściowe z 1 060.00; Straty i zyski 1929/1933 z 37 711.97; Strata za 1934/1935 r z 2 589.64; Razem z 149 189.78.

STAN BIERNY. - Kapitał zakładowy z 100 000.00; Fundusz amortyzacyjny z 2 444.84; Wierzyciele z 9 700.00; Komisaranci z 19 713.75; Sumy przejściowe z 16 206.19; Akcepty z 1 125.00; Razem z 149 189.78.

Rachunek strat i zysków 1934/1935 r.

Rozchód z 48 197.08; Przychód z 45 607.44; Strata z 2 589.64.

II Ogłoszenie

LIKWIDATORZY FIRMY
PRZEMYSŁ I HANDEL ELEKTROTECHNICZNY "WOLTAR"
SPÓŁKA AKCYJNA W WARSZAWIE, GRANICZNA 8

podają do wiadomości, iż na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Spółki z dn. 14 stycznia 1936 r.

SPÓŁKA PRZESZŁA W STAN LIKWIDACJI.

W związku z powyższym na mocy art. 449 Kodeksu Handlowego likwidatorzy wzywają niniejszym wierzycieli spółki do zgłaszania swoich wierzytelności pod adresem likwidatorów spółki, Warszawa, Graniczna 8, w terminie sześciomiesięcznym od daty ostatniego ogłoszenia.

TARYFA CELNA

wydana w formie kartkowej
stałe uzupełniana
według aktualnego stanu

Cena Taryfy zł 40 —

Cena „Uzupełnień” zł 7 —
kwartalnie

Nakładem Tygodnika

Polska Gospodarcza

II OGŁOSZENIE

Niniejszem zaprasza się PP. Akcjonariuszów
Cułkrowai Wierchosławickiej, Sp. Akc. w Wierchosławicach

na

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbyć się mające we wtorek dn. 25 lutego 1936 r. o godz.
11 przed poł. w Czerwonej Sali hotelu „Basta” w Inowrocławiu.

PORZĄDEK DZIENNY:

1) Zmiana statutu:

W § 3 po słowie „ostateczną” — dodaje się ustęp: „Rada Nadzorcza jest upoważniona na czas trwania kontyngentowania buraków do zniżenia powyższego obowiązku planacyjnego i to równomiernie dla wszystkich właścicieli akcji litery „B”;

W § 14 skreśla się punkt „f”;

W § 15 skreśla się: „Tytułem.....” do „.....Rada Nadzorcza”, a ustęp ten otrzymuje brzmienie: „Rada Nadzorcza otrzymuje za swe czynności, prócz zwrotu kosztów podróży dla każdego na zebraniu Rady obecnego członka.....”;

W § 23 skreśla się punkty: a) b) i c), które otrzymują nowe brzmienie:

„a) do 1 1/2% od wartości budynków mieszkalnych i administracyjnych“;

„b) do 3% od wartości budynków fabrycznych i gospodarczych“;

„c) do 10% od wartości maszyn, aparatów, utensylii, taboru kolejowego i innych ruchomości“;

§ 28 skreśla się i otrzymuje nowe brzmienie: „W przedmiotach, nieprzewidzianych niniejszym statutem, obowiązują być przepisy prawne, dot. Spółek Akcyjnych w Polsce“;

2) Wnioski PP. Akcjonariuszów (§ 19 statutu).

Wierchosławice, dn. 30 stycznia 1936 r.

Rada Nadzorcza:|

(—) K. Stuebner, prezes.

Zarząd:

(—) Dr. Levy (—) K. Ruszczyński (—) Dr. Nowakowski

125/6-7

II OGŁOSZENIE

Zarząd Firmy „Lechja” S-ka Akc. dawn. Kujawski, Milewski i S-ka w Lublinie

zawiadamia, że

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 29 lutego 1936 r. o godz. 18 w biurze Zarządu w Lublinie ul. 1 Maja Nr. 25 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
  - 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1934/35;
  - 3) Budżet na rok 1935/36;
  - 4) Wybory do Rady Nadzorczej;
  - 5) Wolne wnioski, o ile zostaną zgłoszone zgodnie z art.: 394 § I Kod. Han.
- 145/6 i 7

Wysyłajcie Listy

Pocztą Lotniczą

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

ZAŁATWIA WSZYSTKIE OPERACJE BANKOWE

PRZYJMUJE WSZELKIEGO RODZAJU WKŁADY, ZAPEWNIAJĄC WKŁADCOM KORZYSTNE OPROCENTOWANIE, PEŁNE BEZPIECZEŃSTWO I CAŁKOWITĄ TAJEMNICĘ.

EMITUJE LISTY ZASTAWNE I OBLIGACJE, DAJĄCE NABYWCOM ZUPEŁNĄ PEWNOŚĆ I WYSOKĄ RENTOWNOŚĆ.

UDZIELA Z NAGROMADZONYCH KAPITAŁÓW I POWIERZONYCH PRZEZ SKARB PAŃSTWA FUNDUSZÓW RÓŻNEGO RODZAJU KREDYTÓW, FINANSUJĄC ROZWÓJ GOSPODARCZY KRAJU.

Kapitał zakładowy i rezerwy	zł	197 084 577
Wkłady i lokaty	zł	803 366 194
Udzielone kredyty	zł	1 881 568 914
Suma bilansowa w dn. 31/XII 1934 r.	zł	2 211 129 283
Obrót roczny	zł	18 389 906 000

Centrala i Oddział Główny Banku Gospodarstwa Krajowego
WARSZAWA, ALEJA JEROZOLIMSKA 1

ADRES TELEGRAFICZNY:
== KRAJOBANK ==

CENTRALA TELEFONICZNA
== 8-02-60 ==

BANK POSIADA 18 ODDZIAŁÓW PROWINCJONALNYCH W POLSCE
I KORESPONDENTÓW W CAŁYM ŚWIECIE

„POLMIN”

Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych

CENTRALA: LWÓW, ULICA AKADEMICKA 7

TELEFONY: 102-20 do 102-23

RAFINERJA W DROHOBYCZU

**REPREZENTACJA W GDAŃSKU POLISH PETROLEUM COMPANY
KREBSMARKT 7/8**

**PRZEDSTAWICIELSTWA ZAGRANICZNE WE WSZYSTKICH STOŁECZNYCH
MIASTACH EUROPY**

DZIĘKI DŁUGOLETNIJ PRAKTYCE RAFINERYJNEJ I DOŚWIADCZENIOM NA POLU TECHNIKI SMARNICZEJ, DOSTARCZAMY PRODUKTY SMAROWE NAJWYŻSZYCH GATUNKÓW PO JAK NAJŚCIŚLEJ SKALKULOWANYCH CENACH. ==

WŁAŚCIWE ZASTOSOWANIE WYSOKOWARTOŚCIOWYCH OLEJÓW I SMARÓW „POLMIN”, DOSTOSOWANYCH DO WARUNKÓW PRACY WSZYSTKICH MASZYN I SILNIKÓW, ZAPEWNIĄ UZYSKANIE WSZELKICH KORZYŚCI, ZWIĄZANYCH Z RACJONALNĄ GOSPODARKĄ SMARNICZĄ.

**OLEJE I SMARY AUTOMOBILOWE „POLMIN”
SĄ DO NABYCIA WE WSZYSTKICH NASZYCH ODDZIAŁACH ORAZ
W PIERWSZORZĘDNYCH SKŁADACH Z AKCESORJAMI SAMOCHODOWEMI**

**ODDZIAŁY: BIAŁYSTOK, BYDGOSZCZ, DOLINA GDYNIA, JAROSŁAW, KALISZ,
KOWEL, KRAKÓW, LUBLIN, LWÓW, ŁÓDŹ, PIŃSK, PŁOCK, POZNAŃ,
RÓWNE, SIEDLCE, STRYJ, SOSNOWIEC, TOMASZÓW MAZOWIECKI,
TORUŃ, WARSZAWA, WILNO**
